

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Osztály.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, félévre 4 P, negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam 7. szám.

Február hó 12.

Apponyi Albert gróf

Kárpátoktól az Adriáig milliók szívébe nyilallik a nagy fájdalom. Apponyi Albert gróf nincs többé. A csatatéren halt meg. A genfi tó partján ütött utolsó órája, ahol győzelmes harcait vivta az utolsó években egy nemzetért az egész világ előtt. Mohi, Mohács, Világos és Trianon nemzetének leghatalmasabb oszlopa dőlt ki és ledőltségével megrendítette az egész művelt világot.

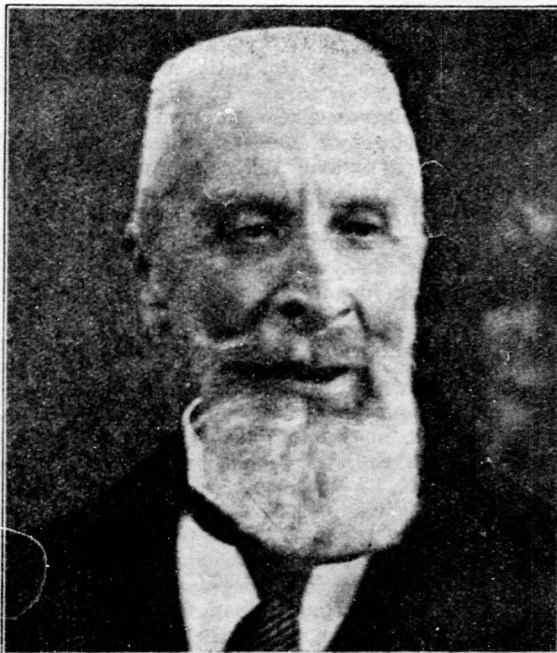
Megnyílt a sir, melyet egy nemzet vesz körül mély gyászban gyöttrő zokogással, de a genfi ravatalt a világ összes hatalmainak nagyjai állják körül, hogy csodálják a nagy halottban az Igazság héroszát. A Gondviselés úgy akarta, hogy a „győztes” hatalmak diplomatái mind együtt legyenek Apponyi ravatalánál s mint egy megrendítő tetemrehívásnál magukba szálljanak a kis „legyőzött” nemzet nagy emberének igazságai felől.

Mióta a forradalom és elnyomatás bilincsei ezeréves hazánkra zuhantak, benne volt a rabságba hajtott magyarság minden reménye. Tisztelet környezte bármerre ment a nagyvilágban s megjelenése maga volt a revízió leghatalmasabb követelése. Nyolcvanhat esztendejéből tüneményes pályát futott be a háború előtt is, mikor a nemzeti párt vezére és a koalíciós ellenzék lelke volt. De igazi nagysága valójában a háború után bontakozott ki, mikor a pártkereteket elhagyva a trianoni határokon túl ragyogtatta fényes tehetségét a nemzetek diplomáciai harcaiban — a

történelmi ép és csonkítatlan Magyarorszáért.

Angol, francia, olasz és német államférfiak legnagyobbjai csodálták tüneményes beszédeit saját anyanyelvükön s a magyar föld zálogtartó balkáni diplomatái rettegve féltek minden föllépésétől. A világ legnagyobb szónoka volt minden művelt nyelven. Neki adatott csupán meg, hogy a magyar földbirtok perében diadalmasan védte a nemzeti ügyet az országot földaraboló „győztesekkel” szemben.

Erzsébet királyné tragikus végzete után a magyar nemzet új fájdalomának lett tanuja a genfi tó. Akkor örangyalát veszítette el a magyarság, amikor a legnagyobb szüksége lett volna rá. És most, a ködös februári délutánon a genfi csatatérről megint olyan lesújtó gyász borult a rádióhullámokon keresztül erre a szegény nemzetre, amely a legrosszabbkor éri: a kálvária legmeg-



rázóbb napjaiban.

Mintha a Gondviselés próbára akarná tenni Szent István országát: a csapások közepette küldi rá a legnagyobb veszteséget.

E sorok írójára különösen megrendítő erővel hat az a tény, hogy elutazása előtt egy órával kérdezte tőle a nagy halott:

— *Elmehettek-e nyugodtan Genfben? A rád bizott dolgok elintézését nyernek-e?*

Biztatólag feleltem neki, aki aggódott közérdekű dolgokért, a magyar falvakért: nem nem tudtam, hogy — nem jön többé vissza.

Patakokban folynak egy nemzet könnyei. Gyászruhat öltünk és zokogunk. De Apponyi Albert grófot, az ezeréves, szabad Magyarország és a magyar szent korona gigászi héroszát nem könnyekkel és nem gyászfátyollal kell gyászolnunk, hanem hittel, hűséggel és erős fogadással.

Hiszünk a Magyarok Istenében, aki ezt a legnagyobb megpróbáltatást is ránk küldte, hiszünk az ő Igazságosságában. Hűséggel folytatjuk a küzdelmet az Apponyi által kijelölt uton s erősen fogadjuk, hogy magasztos nemzeti egységben, pártokra nem szakadva, küzdünk és harcolunk, míg el nem jön Magyarország föltámadása, melyért a mi nagy Hősünk még a tulvilágon is vezeti egy nemzet hősi küzdelmét.

A falu népének tábora, a *Falu-szövetség*, a nemzet héroszának sirjánál örökké tartó tisztelete, ragaszkodása és fogadalma jeléül ezzel a pár szóval hajtja meg zászlaját:

A Te szellemedet követi minden magyar falu halálod után is — a magyar föltámadásért!

Schandl Károly dr.

Betegség, mélységes megdöbbenés ...

Apponyi Albert gróf, a jelenkornak az egész világon legnagyobb államférfia, január hó 28-án utazott el feleségével Budapestről. A rákövetkező napot Bécsben töltötte, ahol lángezésének utolsó megnyilatkozása-ként nagyszerű előadást tartott a Népszövetségről. Bécsből folytatta útját Genfben, hogy a leszerelési értekezlet újabb ülészakán képviselje hazánkat. Amikor megérkezett, már nem érezte magát jól s orvosi tanácsra a Residence-szállóban levő lakásán azonnal ágyba feküdt. Felesége is influenzás volt, úgy hogy mind a ketten orvosi kezelés alatt állottak.

A kezelőorvos azt remélte, hogy Apponyi Albert gróf betegsége könnyebb lefolyású lesz. Fájdalom azonban ez a reménység nem vált valóra, mert a *hörgőhurut megtámadta a tüdőt is*. Február hó 4-én — a Budapestről való elutazás után egy héttel — az orvosok konziliumra gyűltek össze a nagybeteg ágyánál és megálapították, hogy *tüdőgyulladás lépett fel, a beteg szive gyenge és állapota rendkívül aggasztóra fordult*.

Minderről február hó 5-én, vasárnap délelőtt adtak ki hivatalos jelentést és a közben felgyógyult Apponyi Albertné kívánságára Genfben táviratozták a gróf fiát és két leányát.

Apponyi Albert grófnak, a magyar

nemzet legcsodálatraméltóbb fiának, súlyos megbetegedése a legmélyebb megdöbbenést és aggodalmat keltette világszerte. *Genfben*, a Residence szálló telefonjain szünet nélkül érdeklődtek a nagybeteg állapota felől a *Népszövetség* köréből, a külföldi nagyvárosokból és természetesen legelsősorban hazulról. A magyar kormány állandó telefonösszeköttetést tartott fenn Genffel. *Mikes János* szombathelyi püspök elrendelte, hogy egyházmegyéje területén imádkozzanak a 86 esztendősi pátriárka felépüléséért. *Horthy Miklós* Kormányzó Ur több ízben telefonon személyesen érdeklődött Genfben. *Gömbös Gyula* miniszterelnök táviratot küldött Apponyi grófnak alábbi szöveggel:

„Velem együtt minden igaz magyar ott van a nagybeteg ágyánál és őszinte fohászában kéri a Mindenhatót, hogy őt nemzetünknek továbbra is megőrizze.”

Hasonló táviratot küldött *Serédi Jusztinián* hercegprímás és *Hóman Bálint* kultuszminiszter.

Február hó 6-án, hétfőn Apponyi Albert gróf állapotában rosszabbodás állott e, de csodálatos, hogy *szellemi ereje nem hagyta el*. A déli órákban felvette az utolsó kenetet s ezután átmeneti javulás állott be. Aludt, majd többször tejet ivott és elbeszélgetett fiával: *Apponyi György* gróffal. Estére azonban az átmeneti megkönnyebbülést visszaesés követte, a láb magasabbra emelkedett, nem szőtt hozzátartozóihoz, nehezen lélegzett és nagyon nyugtalan volt. A hétfőről keddre virradó éjszakán rendkívül sokat szenvedett, ha csak egy percre lehunyta a szemét, azonnal fuldokló köhögés rázta meg és ereje szemmel láthatóan fogyott.

Utolsó órák és a halál

Február hó 7-én, kedden, a kora délelőtti órákban, az orvosok megálla-pították, hogy a nagybeteg ereje *távozában van, de ismét meglepőnek tartották, hogy mennyire megőrizte szellemi frissességét*.

Délben Apponyi Albert papot kért és magához vette az oltáriszentséget. Tudatában volt betegsége súlyos voltának, de egyáltalában nem ijesztette meg. Igen nagy örömmel fogadta, mikor hírül hozták, hogy *XI. Pius pápa* apostoli áldását küldötte neki, *Zita királyné* és *Ottó királyfi* pedig táviratban közölték, hogy *Istenhez fohászoknak drága betegük felépüléséért*.

A nagybeteg állapota délután háromnegyed háromkor rohamosan rosszabbodott. Oxigénnel igyekeztek a szív működést fenntartani, de mindhiába, már a deliriosus percek is felléptek. *Egy-egy szót váltott még fiával a magyar nemzetéről, aztán elhallgatott és nyílt szemekkel, teljes mozdulatlanságban feküdt. Végre 4*

óra 20 perckor csendesen beállt a halál. A haláltusa 3 óra 10 perckor kezdődött és egy óra tiz perckor tartott.

Részvét, gyász világszerte

Apponyi Albert gróf halála mindenütt a legmélyebb részvétet keltette és kifejezésre juttatta a megilletődött hódolatot az elhunyt személye és örökbecsű érdemei iránt. Apponyi Albert grófot nemcsak a kis magyar nemzet, hanem az egész világ gyászolja, mert a ma élő legnagyobb emberek közül való volt.

XI. Pius pápa telefonon közölte Apponyi grófnéval, hogy *áldását küldi a nagy ember haló porainak és imába foglalja nevét.* — *Horthy Miklós* Kormányzó Ur részvétáviratában a *mélyen sújtott magyar nemzet nevében legbensőbb részvétét fejezte ki.* — *Zita királyné, Ottó királyfi és Albrecht királyi herceg* megható szavakban fejezték ki részvétiüket. — *Gömbös Gyula* miniszterelnök táviratában azt írta, hogy *minden magyar imádsága fogja kísérni utolsó útjára azt a nagy férfit, aki nemes életét végső lehelletéig a magyar igazság védelmének és a legnemesebb emberi eszmények szolgálatának szentelte.* — *Hóman Bálint* kultuszminiszter, *Wlassics Gyula* báró, a felsőház elnöke, *Serédi Jusztinián* hercegprímás, *Szüllő Géza*, a cseh-szlovákiai magyar ellenzéki pártok elnöke, az első köztöltők voltak, akik részvétávirattal fordultak a családhoz.

A mérhetetlen csapás gyászba borította a csonkaországot; városokban és falvakban megszólaltak a harangok; az épületekre felvonták a gyászlobogót, a zene elhallgatott: *Magyarország gyászt öltött nagy fiáért, a béke-revizió legnemesebb és leghatalmasabb harcosáért.*

A képviselőház február hó 7-iki ülése előtt pártközi értekezlet volt, melyen elhatározták, hogy *mindaddig nem tart a Ház rendes ülést, amíg Apponyi gróf temetése meg nem történik.* Az értekezlet után *Almásy László* megnyitotta az ülést és elfogódott szavakkal jelentette, hogy a *Ház február hó 8-iki ülését Apponyi Albert gróf emlékének szenteli.* Az ülés ezzel véget is ért.

Másnap, február hó 8-án, szerdán délután 5 órakor folyt le a képviselőház megragadó gyászülése. Először *Almásy László* házelnök a képviselőház, utána *Gömbös Gyula* miniszterelnök, a kormány nevében, *Zichy János* gróf, mint volt miniszter-társ, végül *Eckhardt Tibor* a kisebbség nevében bucsúztatta el a nemzet nagy halottját, valamennyien a mélységes gyász és a pótolhatatlan veszteség fölött érzett fájdalom benső szavaival.

Genfben a leszerelési értekezlet főbizottságának február hó 7-iki ülésén *Henderson* elnök tett bejelentést Apponyi Albert gróf elhunytáról és felhatalmazást kért arra, hogy az elhunyt családjához részvétáviratot

intézzen, majd az elhunyt országa és családja iránti hódolat jeléül az ülést egy negyedórára felfüggesztette.

Apponyi Albert gróf családjához a résztvétélvívratok tömege érkezik: külföldi államfők, államférfiak, egyházak, egyesületek, magánosok küldik el bucsuzóikat.

A budapesti temetés

Apponyi Albert gróf holttestét február hó 8-án bebalzsamozták és átszállították a genfi St. Joseph plébánia-templom halottaszobájába, ahol február hó 10-ig marad ravatalon. Az ünnepélyes gyászszertartás ezen a napon lesz a Notre Dame-székesegyházban.

Apponyi Albert grófot a kormány a nemzet halottjának tekinti és temetéséről maga kíván gondoskodni. A magyar nemzet nagy halottját Genfből történt hazaszállítása után az országgyűlés kupolacsarnokában ravatalozzák fel. Apponyi Albert gróf holttestét február hó 10-én, délután fél 2 órakor indítják utnak Magyarországra felé és a halottat szállító vonat február hó 11-én, szombaton este érkezik Budapestre. A vasuti állomásról a holttestet nyomban az országgyűlés kupolacsarnokába szállítják át és ott felravatalozzák. Vasárnap és hétfőn a nagyközönség megtekintheti a ravatalt. A temetés február hó 14-én, kedden délelőtt lesz.

Reviziót!

Törköly József, a megszállott Felvidék egyik választókerületének képviselője, a prágai parlamentben mondott beszédében a revízió kérdésével is foglalkozott. Rámutatott arra, hogy a mai válságból nem vezet ki más ut, csak a középeurópai államok együttműködése, ennek feltétele azonban a békerevizió. Idézte Benes cseh külügyminiszter 1916-ban megjelent könyvét, melyben azt írta, hogy Csehország Morvaországgal együtt képes önálló államot alkotni és nincs szüksége más idegen területekre. Ez az igazság ma is fennáll.

Herriot volt francia miniszterelnök egyik legutóbb tartott előadásában kijelentette, hogy Olaszország helytelenül cselekszik, amikor át akarja alakítani Európa területi berendezését azért, hogy a revízió ügyének szolgálatába szegődik. Szerinte területi változtatásokat végrehajtani a teljes felfordulás veszélye nélkül nem lehet. Kételkedik abban is, hogy békés eszközökkel el lehetne érni a békereviziót.

A revíziós mozgalom ismertetésénél természetesen számon kell tartanunk a revízió ellenségeit is. Közülük való Herriot volt francia miniszterelnök.

BELPOLITIKA

Hatvan millió pengő hasznos beruházásokra

A pénzügyminiszter a képviselőház legutóbbi ülésén törvényjavaslatot nyújtott be állami kölcsön felvételéről, melynek értelmében a pénzügyminiszter felhatalmazást kap arra, hogy az államháztartás ezévi költségvetési egyensúlyának biztosítására és egyes közmunkák fedezésére 110 millió aranypengő kölcsönt vehessen fel. A közmunkákra a fedezetet a pénzügyminiszter a gyárirpar, a nagybirtokos-osztály és más gazdasági tényezők útján kívánja igénybevenni, továbbá erre a célra szolgálnának a külföldi hitelezők alapjába befizetett összegek is.

A pénzügyminiszter nyilatkozata szerint, a Népszövetség kívánságához képest, a külföldi hitelezőktől igénybeveendő 15 millió pengőt csak hasznot-hajtó és valóságos jövedelmet hozó befektetésekre lehet felhasználni. A kormány már ki is dolgozta a beruházások tervét. Elsősorban az államasutaknál történnek ilyen befektetések azzal, hogy bizonyos vonalokon a sokkal olcsóbb motorkocsi-járatokat fogják bevezetni. A mezőgazdasággal kapcsolatosan főleg ármentesítő és vízszabályozási munkálatok, valamint utépítések kerülnek sorra.

További program az ipari tevékenység fokozása. Ipari munkaszervező szövetkezet létesítéséről van szó, mely önálló alapítása lenne az iparnak s mintegy 20—25 millió pengő tőkével kezdené működését. Ezenkívül a főváros 5—10 millió pengővel járulna hozzá a közmunkák finanszírozásához. Ezek szerint tehát 40—60 millió pengő összeg fog rövidesen rendelkezésre állani a legszükségesebb hasznos be-



Hitler Adolf, az új német kancellár.

ruházások jogatosítására, melyek jelentékeny mértékben fogják a munkanélküliséget csökkenteni.

Hírek néhány sorban

A Kormányzó Ur Kánya Kálmán volt berlini magyar követet magyar királyi külügyminiszterre kinevezte.

A képviselőház legutóbbi ülésén a tisztességtelen verseny újabb korlátozásáról szóló törvényjavaslat szerepelt. Ez alkalommal a tisztességes kereskedelem védelméről több beszéd hangzott el, köztük Fellner Pálé és Sándor Pálé, majd az interpellációk következtek.

A képviselőház földmívelési és pénzügyi bizottsága az elmúlt héten Mayer János elnöklésével ülést tartott, amelyen több törvényjavaslatot, köztük a gazdasági munkások követeléseinek biztosításáról szóló javaslatot, tárgyaltak.

A legutóbbi minisztertanácson többek között szóba került a minisztériumok belső átszervezésének kérdése is. Az erre vonatkozó törvényjavaslat már készen van és rövidesen az országgyűlés elé kerül.

A kormány újra életbeléptette azt a rendeletet, hogy politikai jellegű népgyűlések, felvonulások, körmenetek stb. tartása a további intézkedésig tilos és esetleges megtartásukat karhatalommal is meg kell akadályozni.

A miniszterelnök a kiviteli és behozatali ügyek egységesítésére felállítandó Külkereskedelmi Hivatal és Külkereskedelmi Bizottság megszervezésére, az ezzel kapcsolatos teendők elvégzésére, valamint a kiviteli és behozatali lebonyolításának az érdekelt tárcák irányítása mellett való intézésére: Winckler István külügyminiszteri tanácsost a külkereskedelmi ügyek kormánybiztosává kinevezte.

A Kormányzó Ur a kartellbizottság új elnökévé Ivády Béla ny. földmívelésiügyi minisztert, helyettes elnökévé pedig Heller Farkas műegyetemi tanárt nevezte ki.

Választás Mezőkeresztesen és Igalon

Mezőkeresztesen, a nemrég elhunyt Bottlik József kerületében, a választás február 12-én lesz. A Nemzeti Egység Pártja jelöltje: Papp Szabó Károly 5600, a független kisgazdapárt jelöltje: Tildy Zoltán 4200, a szociáldemokrata-párt jelöltje: Rónai Sándor 1300 ajánlást már be is nyújtott. A nemzeti radikális párt által támogatott Csoór Lajos mindössze 120 ajánlást tudott szerezni és így ő a kerületből már el is távozott.

A Gálffy Dénes tragikus halálával megüresedett igali kerületben is megindult a választási küzdelem. A Nemzeti Egység Pártjának jelöltje: Bánó Iván földbirtokos, a független kisgazdapárté Rajniss Ferenc volt OTI igazgató, a keresztény párt részéről pedig Szapáry Gyula gróf lép fel.

Gazdasors külföldön

Románia a mult esztendőben közel 20.000 darab marhát, 200.000 darab sertést és 1.900.000 kilogramm friss húst szállított a külföldre; de 1931-ben még 100.000 szarvasmarhát, 200.000 sertést, továbbá három és fél-millió kilogramm friss húst vitt ki. Az állatkivitel visszaesése tehát a marhánál és friss husnál igen nagymérvű volt. — Franciaország 1931-ben Angliába még 2,660.000 font (körülbelül 50 millió pengő) értékű bort szállított, ezzel szemben az elmult esztendőben már csak 1,170.000 font (körülbelül 23 millió pengő) értékű bort tudott ott értékesíteni. A borfogyasztás már a gazdag Angliában is lassanként fényűzősszámba megy. — Spanyolországban a kormány a kenyérmagvak árát maximalta, még pedig úgy, hogy négy különböző osztályba sorozta a búzát és mindegyik fajta számára megfelelő árat állapított meg. Ez az intézkedés azonban nem látszik célszerűnek, többek közt azért sem, mert az osztályokba való sorozás körül számos panasz hangzik el a gazdák részéről. — Svájcban a mezőgazdaság nyershozama 1932-ben 1282 millió frankot (körülbelül 1410 millió pengőt) tett ki az 1931. évi 1403 millió frankkal szemben (körülbelül 1543 millió pengő). A tejárak, a marha- és sertésárak csökkenése idézte elő a visszaesést. — Dániában azt tervezik, hogy az állatpiac tehermentesítésére az állam hetenként 3000 darab marhát vásárol, még pedig 1500 darab silányat és 1500 darab jobb minőségűt. A silány marhákat husliszt előállítására fogják felhasználni, míg a további 1500 darabot munkanélküliek között osztják szét huszjegyek ellenében.

VILÁGKRÓNKA

Feloszlatták a német birodalmi gyűlést

A németországi események, melyek a birodalom sorsára nézve döntő jelentőségűek, rohamlépésben követik egymást. Hitler kancellári kinevezése előreláthatóvá tette, hogy a birodalmi gyűlés jelenlegi összetétele mellett a nemzeti szocialista kormányzás lehetetlen lesz. Hitler tárgyalásai a polgári pártokkal, közöttük a legjelentékenyebbel, a katolikus középpárttal (centrum), nem vezettek eredményre és így a parlamentáris kormányzás lehetősége megszűnt. Ezért Hindenburg elnök a birodalmi gyűlést feloszlatta és az új választásokat március hó 5-ére írták ki. Ezen a választáson dől el Németország sorsa.

Egyidejűleg a birodalom leghatalmasabb államának, Poroszországnak, politikai helyzete is döntő fordulat

előtt áll. Ott a törvény szerint a szociáldemokrata Braun-kormány volt uralmon, valóságban azonban a birodalmi elnök által kinevezett birodalmi biztos intézte az ügyeket. Poroszországnak ilyenformán két kormánya volt, amiből igen sok kellemetlenség származott. Így a szocialisták megakadályozták a porosz országgyűlés feloszlására vonatkozó nemzeti szocialista indítvány elfogadását. Ezért Hindenburg elnök sürgősségi rendelettel feloszlatta a porosz parlamentet, elmozdította helyéről a szocialista Braun-kormányt és az ügyek vezetésével Papen helyettes kancellárt bízta meg. A porosz képviselőválasztások szintén március hó 5-én lesznek.

Hitler kancellár kormányzásának első napjaiban rádió-szózatot intézett a német néphez. Az elmult tizennégy esztendőt az árulás időszakának nyilvánította, mely alatt Németország erkölcsileg, gazdaságilag, politikailag széttűlött és társadalmában a legaggasztóbb jelenségek ütötték fel a fejüket. A bolsevizmus kezdte ki a birodalmat, mely a német nép nyomorából, politikai elnyomottságából és gazdasági elesettségéből táplálkozik. Tehát a német nép szellemi és akarati egységét kell mindenek előtt helyreállítani. Hitler feladatává tüzte ki a kommunizmus kiirtását, a gazdasági élet újjászervezését, a munkanélküliség leküzdését a munkaszolgálati kötelezettség és a telepítési politika segítségével, a német földművelés megszervezését az önellátásra, külpolitikai téren pedig a teljes egyenjogúság kivívását.

Alig vette át Hitler a hatalmat, a baloldali szélsőségek ismét egyszerre megmozdultak és a birodalom különböző városaiban véres tüntetéseket rendeztek. A nemzeti szocialista csoportokkal szinte napirenden van a harc, amelynek sok halottja és sebesültje van. Ezek az aggasztó jelenségek arra készítették a kormányt, hogy a kommunisták féktelen terrorjával szemben védekezzen. A birodalmi elnök sürgősségi rendeletet adott ki a német nép védelméről, amely lehetővé teszi nyilvános politikai gyűlések és felvonulások eltiltását, ha azok a közrendet és biztonságot veszélyeztetik. Továbbá betilthat a kormány napilapokat és egyéb nyomtatványokat, ha azok erőszakosságokra vagy általános sztrájkra izgatnak.

A francia kormány egelőre nem szállítja le a fizetéseket

Franciaországban véget ért a kormányválság, megalakult a Daladier-kormány, melynek a kamara egelőre bizalmat szavazott. A kormány legfőbb feladatát az államháztartás pénzügyi egyensúlyának helyreállítása képezi, ennek elérésére azonban egelőre elejtette a fizetések csökkentésének és bizonyos adónemek felemelésének a tervét.

Ostromállapotot hirdettek ki Romániában

Romániában a válság napról-napra jobban kimélyül. Az ugynevezett vágárdisták garázdálkodása tovább tart, különösen a fővárosban, ahol megtámadják a járőrelőket. A politikai élet teljes lezűlésére vall, hogy a román parlamentben is hasonló jelenségek játszódtak le, mert csak a minap verte meg egy antiszemita képviselő a háznyagot. Most már nemcsak a tisztviselőket és a nyugdíjasokat, de a katonatiszteket sem tudja az állam hónapokon keresztül fizetni s mindenki olyan eszközökkel szerez magának pénzt, ahogy tud. Az állampénztár üres, az adók nem folynak be. A magánvállalkozás is hasonló válsággal küzd. A ploesti petroleummezők munkásai a fizetelészállítások miatt véres zendülést rögtönöztek, melynek során nagy károkat okoztak a petroleum-vállalatnak. A zavargásoknak csak egy huszárezred rohama tudott véget vetni. Mivel Románia területén másutt is hasonló zavargásoktól kell tartani, az oláh országgyűlés megszavazta az ostromállapot kihirdetéséről szóló törvényt, melyet egelőre csak a nagyobb városokban hirdettek ki.

Jugoszláviában sem rózsásabb a helyzet

A másik utóállamban, Jugoszláviában, sem rózsás a helyzet. A szerbek balkáni módszerekkel igyekeznek már csirájában elfojtani a megmozdulásnak még a lehetőségét is. Mindenki gyanus előtűk, aki a mai terroruralommal szemben a legcsekélyebb bírálatot is alkalmazza. Nem elegendő, hogy a horvátok vezérét egy eldugott kis faluba internálták, újabban a bosnyákok vezető politikusát, sőt Jugoszlávia egyik volt miniszterelnökét is gyanuba fogták és beidéztek egy nyilatkozata miatt, melyben Jugoszlávia számára alkotmányos kormányzást követelt. Ez a nagy félelem súlyos belső válságra enged következtetni, amelynek megoldására minden bizonnyal ezek az erőszakos intézkedések a legkevésbé alkalmasak.

Egy lovat — egy sapkáért

Lengyelország egyes kerületeiben a gazdák a nyomasztó takarmányhiány miatt oly tömegekben kénytelenek állataiktól mindenképpen megválni, hogy eddig soha nem látott árak kerültek felszínre; előfordult, hogy egy lovat 1½ zlotyért, sőt 1 zlotyért is eladtak, ami egy pengőnek, illetve 70 fillérnek felel meg. Nem volt utolsó eset az sem, hogy egy gazda lováért egyszerű sapkát vásárolt, de az is megtörtént, hogy a vásáron visszamaradt lovakat egyszerűen szabdjára eresztették.

„Higgyen minden magyar ember az én hitemmel!”

Gömbös Gyula miniszterelnök nagyfontosságú nyilatkozata

Gömbös Gyula miniszterelnöknek a *Budapesti Hírlap* február hó 5-iki számában nagyjelentőségű nyilatkozata jelent meg. A nyilatkozatnak alább következő részeit ismertetjük meg olvasóinkkal:

Az új pénzügyi intézkedések védik a kisembert

— Az a beállítás, mintha én legutóbbi *nyiregyházi és debreceni* beszédeimben nem szoltam volna a napirenden levő pénzügyi kérdésekről, nem fedi a valóságot. Beszéltem az államháztartás egyensúlyáról, beszéltem az adókról, de, ami a lényege a dolognak: beszéltem arról, hogy *e téren szükség van egy utolsó erőfeszítésre, egy utolsó áldozatra, amely bennünket a mából a holnapba átsegít.* Egész gondolkodásomtól és egyéniségemtől távol áll az, hogy tisztán népszerűségi szempontokból a könnyebb végét fogjam meg a dolgoknak és ne merjek férfiasan szembenézni a tényleges helyzettel. Az a szilárd meggyőződésem, hogy *Imrédy Béla pénzügyminiszter javaslataival a kormány megalapozza gazdasági fejlődésünknek a jövőjét.*

— Ami a kritikák egyrészét illeti, bizonyára könnyű úgy hatást kelteni, hogy az éremnek csak az egyik oldalát mutatják fel, sőt annak is betakarják egyes részeit. Némely kisebbségi kritika úgy állítja be ugyanis a dolgot, mintha mi valami általános intézkedéssel az egész társadalmat megnyomortottuk volna, tekintet nélkül minden szociális szempontra, a gazdasági helyzet adottságaira, egyes rétegek teherbíróképességére, tekintet nélkül az igazság és a méltányosság követelményeire. Ez a beállítás nem fedi a valóságot. *Összes intézkedéseink és terveink alapvető iránya: törekvés a kisemberek védelmére, a szociális igazság érvényesítésére, amelyet ezekben az intézkedésekben a progresszivitás (fokozatos emelkedés) elvének teljes alkalmazásával vittünk keresztül. Elhallgatják, hogy ezek az intézkedések védik az agrártársadalmat és különösen a kisegzisztenciákat. Összes intéz-*

kedéseinken a szociális méltányosság szelleme vonul végig és ami a legfontosabb, ezek az áldozatok nem lesznek hiábavalók, mert azok segítségével végre megteremtjük a kibontakozás lehetőségét.

— És mi az érem másik oldala, — folytatta a miniszterelnök — ami azután már nem teher, nem áldozat, hanem eredmény és föltétlen, sőt lényeges javulás az eddigi helyzettel szemben? *Ez a másik oldal a következő:*

Munkaalkalmak teremtése a gazdasági élet vérkeringésének megindítására.

— Nem veszik figyelembe, hogy a pénzügyminiszter a külföldi hittelezőket megillető transzferpénzeket szabadított fel államháztartási célokra. Nem beszélnek arról, hogy a pénzügyminiszter a gazdasági vérkeringés megindítására 15 millió pengő felett rendelkezhet és annak a jelentőségével sem akarnak számolni, hogy az iparvállalatok, ugyancsak munkaalkalmak megteremtésére, saját erejükből, ipari munkák szervezésére és finanszírozására egy szövetkezeti

szervet létesítenek. És óvakodnak rámutatni annak a jelentőségére is, hogy az ipar és a mezőgazdaság tehetősebb része, ideszámítva a biztosítótársaságokat is, 45 millió pengő kölcsönt bocsát az állam rendelkezésére a pénzügyi egyensúly helyreállítására. Ennek a ténynek kellő értékelését sehol sem látom. Pedig a belső áldozatkészségnek ez a tiszteletreméltó példája, amely egyuttal azt is mutatja, hogy az egyes termelési ágak mennyire át vannak hatva a nemzeti sorsközösség szellemétől, bizonyára nem fog hatás nélkül maradni a külföld felé sem, mert ez az áldozatkészség kifelé is legszöb bizonyítéka a magyar élniakarásnak.

Politikai besszisták akadékoskodása

— A politikában éppugy, mint a börzén, besszista az, akinek az a szenvedélye, vagy számvetése, hogy mindent megkontremínál (leértékel, lekicsinyel), mert kedvetlenségre, rossz hangulatra, riadalmakra spekulál. A besszisták például, nagyon jól tudják, hogy a mai helyzetben lehetetlenség



A Kalocsai Földmíves Ifjusági Egyesület műkedvelő gárdája.

A Kalocsai Földmíves Ifjusági Egyesület ifjusága mult év decemberében, majd folyó év januárjában közkívánatra háromszor előadta Gábor Lajos: „Haragszik a pusztabíró” című, eredeti kalocsavidéki népszínművét. Képünk a darab szereplőit mutatja be. A hátsó sorban X-el jelölve a darab szerzője, mellette a rendező, a két jobb szélén pedig a sugó. (Beküldte az egyesület vezetősége.)

más utra térni, mint arra, amelyen most mi vagyunk. Ha ők volna-
nának a mi helyünkön, ők ugyan-
azt tennék, amit mi teszünk, vagy
olyant tennének, amire a nemzet
alaposan ráfizetne. Ők azonban
mindezzel nem törődnek, őket
csak az érdekli, hogy egyes kiszakított
intézkedéseknek mi lehet a közvetlen
hatása és hogyan lehet azokat agitációs
célokra felhasználni, természetesen egyoldalú
pártcélok érdekében.

— Egyrészt ellenünk akarják
izgatni a tisztviselőket, másrészt
ugyanakkor az államháztartásnak
még sokkal gyökeresebb és gyorsabb
csökkentését követelik. Egy
orcából egyszerre két szelet fuj-
nak. Nem is beszélek arról, hogy
ugyanazok tiltakoznak a tisztviselői
fizetések leszállítása ellen,
akik egyben lelkes szószólói az inflációnak,
amely pedig kétségkívül elsősorban a
fizetésből élő társadalmi rétegeket
döntené, — amint ezt már keservesen
tapasztaltuk egyizben — végső anyagi
romlásba. Azonban azt is elhallgatják,
hogy a dolog közel sem olyan egyszerű,
mint amilyenek ők feltüntetik, mert minden
intézmény lebontása egyben egzisztenciák
károsodását, esetleg pusztulását idézi
elő. *Ide sok gondosság, sok felelősségérzet és sok mu-*

gyar szeretet kell. De ami ennél fontosabb:
vegye végre tudomásul a magyar társadalom,
hogy a mi költségvetésünket, — amely csak
a fele a szomszéd Ausztriának — a mi
hibánkon kívül olyan óriási nyugdíj- és
államadóssági terhek nyomják, amelyeket
ha levonunk, valójában olyan alacsony
költségvetési végösszeggel állunk szemben,
hogy az már ma is alig biztosíthatja az ország
kultúrszínvonalának a fenntartását.

— Nem akarok túlzott reményeket
kelteni, de azt mondom: ha egy jó
termést ad az Isten, a megfelelő
külfkereskedelmi szerződések, a
gyümölcsöző beruházások megindítása,
a gazdaadósságoknak és általában a
belföldi és külföldi hitelügyeknek a
helyes megoldások irányába való terelése,
fokozatosan bár, de biztosan meg-
hozza a gyógyulást.

„Üzenem mindenkinek . . .”

— Bejártam az országot, hogy a népet megismertessem a magam
elgondolásainak és terveinek fővonásaival
és felélesszem benne azt a hitet, amely
egyedül méltó hozzá s amely nélkül
nincs kibontakozás, nincs talpraállás és
nincsen magyar jövő. Ez a periódus
most lezárult. Most szakminiszte-

*reimnek kell előrelépniök, konkrét
javaslataikkal és pozitív intézkedéseikkel.*
A realitásoknak ez az időszaka fog
most elkövetkezni, amelynek előkészítéséhez
kértém a nemzet türelmét.

— Én mindenkinek azt ajánlom,
hogy a kontremint, a besszpekulációt
hagyja abba. Hagyja abba a politikában
és hagyja abba a közgazdaságban.
Kezdjük meg végre az építő reformmunkát
gazdasági téren és legyen meg az állandó,
kiegyensúlyozott, jóhiszemű reformszellem
a politikában. Üzenem pedig különösen
a gazdasági tényezőknél: *ne üljenek fel
hőbortos, vagy rosszindulatú agyvelők és
kiegyensúlyozatlan lelkek zagyva
ideáinak és zavaros híreinek.*

— És üzenem azoknak, akiket
illet: *ne magyarazzák félre csitító,
békés szándékaimat s megértést,
egységet kereső törekvéseimet.* Tudok
keményen harcolni is. Ezért ne keltsen
téves illuziókat, ha azt látják, hogy én
kitartok a józan szó és a békés meggyőzés
politikája mellett, amely, felfogásom
szerint, mindenütt megértésre talál.

— És üzenem mindenkinek: *Higgyen
minden magyar ember az én hitemmel a
szebb jövő biztos elkövetkezésében!*

Az új adórendeletek ismertetése

Mult heti számunkban, Imrédy Béla
pénzügyminiszter képviselőházi beszéde
nyomán, nagyjából már ismertettük azokat
az intézkedéseket, melyekkel a kormány az
állam bevételeit gyarapítani óhajtja. Jelentettük
azt is, hogy az erre vonatkozó rendeletek a
Budapesti Közlöny (hivatalos lap) február
hó elsejei számában láttak napvilágot.

Mivel tudjuk jól, hogy az új rendeletek
sok félreértést, zavart és fölösleges
izgalmat fognak kelteni, szükségesnek tartjuk,
hogy a rendeletek hiteles szövege alapján szembe-
nézzünk az új helyzettel.

A köztisztviselők fizetésének leszállítása.

A rendeletek sorát az állami, vármegyei
és állami üzemi (vasut, vas-, acél- és gépgyár,
köszénbánya) tisztviselőknek és alkalmazottaknak,
továbbá a honvédség, folyamórség, vámórség
és csendőrség tisztjeinek és a hasonranguaknak
újabb fizetésleszállítása nyitja meg. A
csökkentés mérvé az egyes fizetési osztályok
szerint 7—5 százalék, még pedig úgy,

hogy a nagyobb fizetésűeknél nagyobb
a levonás, a kisebbeknél kevesebb. Akinek
nincs több fizetése, mint havonta 100 pengő,
mentesül a csökkentés alól. A honvédség,
folyamórség, vámórség, csendőrség, állam-
rendőrség és pénzügyórség legénység
állományu egyéneinek haviszoldját 3
százalékkal csökkentik, de itt sem részesül
fizetésleszállításban az, akinek javadalma
nem több, mint havi 100 pengő. Hasonlóan
csökken a nevelési járulék) abban az esetben,
ha a havi 100 pengőt túlhaladja. Mindez
vonatkozik a nem állami tanszemélyzetre is.
A fizetésleszállítás március hó elsején lép
életbe.

A fizetésleszállítás általánosságban
kétélű fegyver. Egyfelől valóban meg-
takarítást eredményez, másfelől azonban
csökkenti a tisztviselők vásárlóképességét.
Az a tisztviselő, akinek jövedelme csökken,
az előálló hiányt nagyrésztben gyomrán
takarítja meg; a fogyasztás tehát visszaesik
és a termelő kilátásai tovább rosszabbod-
nak. Ezzel szemben meg kell állapi-

tani, hogy a földmivelő nép jogosan
helyezkedik arra az állásontra, hogy a mai
rettenetes válságban — vele együtt — a
többi társadalmi osztály is osztozzék.

A betétek után kamatilletéket kell fizetni

A második kormányrendelet szerint
február hó elsejétől kezdve a betétként
elhelyezett tőkék kamatai után 10%-os
illetéket kell leróni. Az illetéket a
hitelüzletekkel foglalkozó cégek vagy
egyének fizetik, de hogy átháríthatják-e
a betevőkre vagy sem, ezt a kérdést a
rendelet nyitva hagyja. A pénzkölcsönzőknek
az adósok által fizetett kamatok után 15
százalékos illetéket kell leróni. A jelzálog-
adóslevél kamatai után 10%-os illetéket
kell fizetni. A részvények, üzletrészek
vagy törzsbetétek osztalékai után az
eddig 20% helyett 100% rendkívüli
illetékpótlékot kell fizetni abban az
esetben, ha az illetékkötelezettség
február hó elseje után állott be.

A falusi kisember szempontjából

nincs jelentősége ennek a rendelkezésnek. A *falusi kisembernek — fájdalom — bankbetétje, részvénye, stb. nincs.* Egészen természetesnek találjuk, hogy a kormány onnan vesz el, ahol még ma is van. Nem tudjuk, hogy a pénzügyeteket ezt az újabb terhet teljes egészében, vagy megosztva áthárítják-e a betevőkre és részvénytulajdonosokra? Ha ezt tennék, akkor a betevők visszavennék pénzüket, ami ismét azzal a következménnyel járna, hogy a hitelélet még összebb zsgorodnék.

Drágább lesz a külföldi kávé, tea és fűszer

A harmadik rendelet a *külföldről behozott kávé, tea, gyömbér, fahéj, csillagos ánizs, szegfűszeg, szerecsendióvirág, szerecsendió, ánizs és majoranna, koriander, konyhakömény és édeskömény, száraz babérlevél, banán, pisztácia és gránátalma, végül a friss ananász vámtételeit emeli fel, ami azzal a következménnyel jár, hogy ezek a cikkek megdrágulnak.*

Talán az egyetlen kávé az, amelynek megdrágulása a falusi lakosságot is érinti; a többiért nem fáj a fejünk, megélünk nélkülük is, vagy ha már elkerülhetetlen szükség van rájuk, csak egészen csekély mennyiséget kell vásárolnunk belőlük. Egyébként örülnünk kell, hogy a drágább banánból és gránátalmából ezután kevesebb pénzt fogunk kifizetni a külföldnek.

A bérházak újabb megadóztatása

A negyedik rendelet szerint a *háztulajdonosok folyó évi január hó elsejétől kezdve a nyers házbérlőjévételek pedig 20 százalékát kötelesek rendkívüli pótlék címén lefizetni.* Mentések a pótlék alól az állandóan, vagy ideiglenesen adómentes épületek; a legfeljebb kétszobás épületek, melyeket a tulajdonosok teljesen maguk használnak; végül *semmilyen pótlékot nem fizetnek a kis- és nagyközségekben — bármennyi szobájuk is van — a falusi háztulajdonosok, ha az épületet maguk lakják.* Ha azonban a ház egészben vagy részben bérbé van adva, az épület után fizetni kell a pótlékokat. A pótlékokat a háztulajdonosnak kell fizetni; arról, hogy áthárítják-e vagy sem a bérlőkre, nem intézkedik a rendelet.

Ez az intézkedés a falvak lakóit alig érinti, hiszen csak elvétve akad olyan falusi ház, melyet tulajdonosa egészben vagy részben bérbé ad. Annál súlyosabban érinti a városi bérházak tulajdonosait. Azonban rájuk nézve is érvényesülni kell az egyenlő teherviselés elvének. A háztulajdonosok vagyonukat a pénzromlás idejéből épségben átmentették, vegyenek tehát

részt nagyobb arányban a teherviselésben, mint eddig és ériék be befektetett tőkájuknek olyan kamatozásával, mint amelyet például a bankbetétek hoznak.

Emelkedik a társulati, jövedelmi és vagyoadó

A negyedik rendelet intézkedik az úgynevezett *társulati adó* jelentékeny felemeléséről is; folyó évi január hó elsejétől kezdve a *már megállapított társulati adó 40 százalékát kell rendkívüli pótlék címén fizetni.*

Ez sem érdeklí a falvak társadalmát; társulati adót részvénytársaságok, bankok, ipari vállalatok, biztosító társaságok, stb. fizetnek. Azok tehát, akik még fizetni tudnak.

Ugyancsak a negyedik rendelet intézkedik arról, hogy azok az adózók, akiknek 1932. évi jövedelemadójuk több mint 160 pengő, a jövedelemadó 15 százalékát rendkívüli adópótlék címén február hó 15-ig, 15 százalékát pedig május 15-ig be kell fizetniük. Folyó évi július hó elsejétől kezdve pedig a *terhükre megállapított jövedelemadónak 60 százalékát kötelesek rendkívüli pótlék címén megfizetni.* Ha megfelelő jövedelem nincs, akkor a pótlék a *vagyonból fizetendő.*

Mit jelent ez? Ha például valakinek 1932. évre jövedelemadója 180 pengő volt, az köteles február hó 15-ig 27 pengőt, május 15-ig 27 pengőt; július hó elsejétől kezdve pedig 108 pengőt lefizetni.

Ez a rendelkezés nem érinti a nincsteleneket és törpebirtokosokat; érinti azonban a *tehetősebb gazdákat, akik ma terményeik megfelelő értékesítése híjján alig tudnak kötelezettségeiknek eleget tenni.* Reméljük azonban, hogy az adóbehajtás során nyert tapasztalatok arra fogják készíteni a pénzügyigazgatóságokat, hogy a jövedelemadó után fizetendő pótlékok beszedésénél körültekintéssel járjanak el és ezeknek a pótlékoknak behajtását inkább a *másfoglalkozású jövedelemadó-köteleseknél szorgalmazák.*

Ez a rendelet a *vagyonadó* alanyait is kötelezi arra, hogy a *terhükre megállapított vagyonadónak 100 százalékát rendkívüli pótlék címén fizessék meg, még pedig 1933. évi január hó elsejétől, további rendelkezésig.*

Ez az intézkedés keserű pirula azok számára, akiket érint. A falusi kisembert azonban nem érinti, hiszen a kisember vagyonadót nem fizet.

Magasabb lesz a rokkantadó, többet adóznak a magánalkalmazottak

Felelmi a rendelet a *rokkantellátási adót is, még pedig 1933. évi január hó elsejétől kezdve, az alkalmazottaknál pedig február hó elsejétől számítva; az eddigi adó kétszeresére.*

Ez az adóemelés egyformán érint mindenkit, két körülmény mégis enyhíti. Az egyik az, hogy ez az adó eddig sem, ezután sem lesz tulmagas; a másik pedig az, hogy a világháború rokkantjai ennél több támogatást és segítséget érdemelnek meg.

Természetesen a *magánalkalmazati vagy munkabérvizonyból és az úgynevezett tantiémekből származó jövedelmek adója is emelkedik (igazgatósági tagok, magántisztviselők, altisztek stb.), még pedig úgy, hogy az eddigi adótételeknek 25 százalékkal felemelt összegét kell különadó címén fizetni.* A különadót a közalkalmazottak is fizetik.

Közvetlenül ez sem érinti a földmívelő társadalmat.

Drágább lesz a villamoslámpa, rádiócső és cigaretta papír

Az ötödik rendelet az *izzólámpa, izzólámpa, világító (neon) csövek, elektroncsövek, illetőleg rádiócsövekre fogyasztási adót állapít meg.*

Ez az új adóment legnagyobb részben nem érinti a falusi lakosságot, mely általában villanyvilágítást nem használ és nagyobb, drágább rádiókészüléket sem tud tartani. Az adó folytán természetesen ezek a cikkek megdrágulnak; ez a drágulás akkor érvényesül, ha villanykörtét, vagy rádiócsövet vásárolunk; a már meglévők természetesen adómentesek.

A hatodik rendelet a *cigaretta-hüvely és cigaretta papír kincstári részesedését emeli fel; egy doboz hüvely után a részesedés 15 fillér; egy csomag 60 lapos szivarok papír után hat fillér.* Ez természetesen azzal a következménnyel jár, hogy ezek a cikkek megdrágulnak. A *dohány és készcigaretta ára nem emelkedik.* Sajnos, ez a drágulás érinti a falusi lakosságot is, mert részben sodort cigarettát szívnak pipa helyett. Most hát vagy kevesebbet szívnak, vagy pipára szokunk, vagy abba hagyjuk a dohányzást.

Végül a hetedik rendelet szerint 1933. évi február hó elsejétől kezdve a *szesz után szeszfogyasztási adó és kincstári szeszadási árrészesedés címén hektoliterfokonként (egy liter alkohol) összesen két pengőt kell fizetni; a mitalt szeszben tehát itt nyolc filléres emelkedés mutatkozik.*

**A VASÁRNAP
TANÁCSADÓJA**

minden ügyben utbaigazít

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A lipizzai ló

A hazánkban tenyésztett lófajták közül egyike a legérdekesebbeknek a lipizzai.

Olvasóink közül bizonyára többen jártak a világháború alatt a Trieszt felett elterülő *opcinia* fensíkon s talán látták is a *Sessana* vasútállomás közelében épült szép Lipizza nevű udvari ménest. Ez a ménes a lipizzai fajtának szülőföldje.

A lipizzai ménest Károly főherceg 1580-ban alapította. Ugyanakkor spanyol, olasz és dán (frederiksborgi) lóanyaggal népesítették be, de 1826-ban arabsvérű lovak is kerültek oda.

Az idők folyamán Pluto nevű szürke dán, Conversano fekete nápolyi, Favory nevű fákó kladrubi, Maestoso szürke spanyol, Neapolitano fekete nápolyi, Sigrlavy szürke arab és Incitato székelyvérű csödörök törzseket alapítottak, melyeket még ma is tenyésztenek a bábolnai állami ménesünkben.

A lipizzai fajta azonban nemcsak a fentebbi vérkeverékeknek, hanem talán elsősorban a lipizzai ménesben uralkodó viszonyoknak köszönheti eredetét. A Karszt, meszes vize és kemény talaja, az *opcinai* fensík szélsőséges klímája az, mi e fajtát szülte, illetőleg évszázadok alatt kialakította.

Színe főleg szürke, ritkán pej, még ritkábban fekete vagy vasderes.

A fej nemes; a kosorr- és félkosfej gyakori. A nyak elég hosszú, kissé vastag, magasan hordott, hosszú és tömört sörénnyel. A hát széles és iz-

mos, de kissé hajlott. A far széles, izmos, elgömbölyödő. A mellkas dongás, közepes mélységű. A végtagok általában rövidek, igen szívós izmokkal, acélos inakkal, széles és száraz izületekkel, igen kemény és jó alaku patákkal.

Marmagassága átlag 158 cm.

Járása magas, eleven, nagyon természetős, egyenetlen hegyi utakon is biztos. Felette szívós, egészséges szervezetű ló: 25—35 éves korig használható. Szelid és tanulékony.

Hazánk lótenyésztésének intézői úgy találták, hogy hegyvidékünk (Bakony, Nógrád, stb.) lóanyagának nemesítésére e lófajta a legalkalmasabb, azért a Bábólnán nevelt kitünő csödöröket e vidék fedezettő állomásaira küldték ki.

Miért előnyös a géppel eszközölt tejfölözés?

A nyugati államokban minden kisgazda konyháján van lefőlöző gép. Ezzel a kis géppel néhány perc alatt ki tudják választani a tejből a tejszínt. A mi falusi asszonyaink még mindig tejesköcsögökben napokig tartják a tejet s időnként kanállal szedegetik le a tej felületére gyűlt tejszínt.

A géppel való fölözésnek sok előnye van:

1. A gép legfeljebb 0.1% zsirt hagy a lefőlözött tejben, addig a régi módszerrel eszközölt fölözés 3—5-ször annyit. Ha tehát vajat akarunk készíteni, így kevesebb vajat kapunk.

2. Ha géppel fölözünk, módunkban van a tejszín sűrűségét szabályozni, azaz 10—15%-os, 16—25%-os vagy 30% zsirtartalmu tejszínt előállítani aszerint, amint kávétejszínt, vajtejszínt vagy habtejszínt kíván tőlünk a vevő.

3. Tisztább és tartósabb lesz a tejszín, illetőleg a vaj, mert így nem lesz alkalma a tejszínnek porral, penészsel, baktériumokkal beszennyeződni, mint ahogy ez a pincében vagy kamrában napokig álldogáló köcsögökben történni szokott. Hol géppel fölöznek, ott már csak hirtől ismerik a kesernyés, szappanos, dohos, csipős-izű, rothadt szagú, zöldes, vörösbarna foltos stb. vajat!

4. A köcsögökben eszközölt tejfölözés után csak aludt tejet kapunk, melynek használhatósága korlátolt. Ezzel szemben a gépből teljesen édes lefőlözött tej folyik le, melyet kávé, csokoládé, tésztaeműek, kefir, sovány ojtós-sajtok készítésére és még a legfiatalabb szopós állatok (borjak, malacok) táplálására is felhasználhatunk.

5. Géppel gyorsabb a munka: 5—10 perc alatt lefőlözünk 10 litert még a legkisebb géppel is. A természetes uton való fölözéskor naponként le kell járnunk a pincébe s ott kanalizni az esetleg már feljött tejszínt.

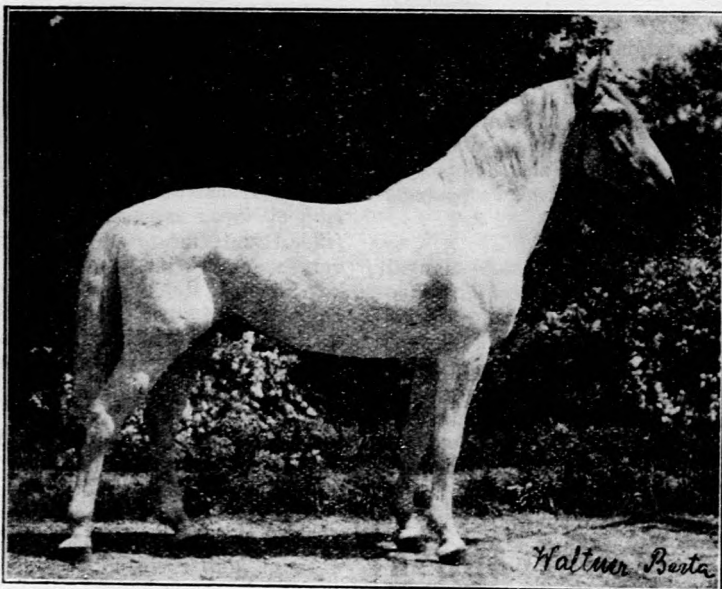
6. Géppel való fölözésnél kevésbé ügyes szolgáló-nép is jó munkát végez, mert csak a gépet kell hajtani. Ezt egy gyerek is elvégzi. A kanalas fölözésnél a háziasszony ügyességére és tapasztalataira van szükség, mert különben korán megolvad a tej s akkor kevés lesz a tejföl, vagy aludt tej keveredik a tejföl közé, a vikor is „sajtos”, „csipős izű” lesz a vaj.

Kitünő tejfölöző gép a közismert: *Alfa Separator*.

Apró jó tanácsok

A melegágy fekvésénél a legfontosabb szerepet játsza a napfény. Melegágyat ott készítsünk, hová reggeltől estig süt a nap. Fekvése legyen déli irányu, azaz hosszában kelet-nyugatra haladó. Lényeges még, hogy a lakóház közelében legyen, mert gondozása állandó felügyeletet igényel. Jó, ha északról nagyobb ház vagy kőfal védi. Arra is ügyeljünk, hogy a melegágy ne kerüljön a kert legmélyebb pontjára, mert az összegyülemelő hólé és esővíz lehűtené.

Derítés útján lehet megtisztítani az olyan bort, melyben parányi, állandóan benne lebegő, a fenékre le nem ülepedő tisztatlanságok vannak. A derítés lényege az, hogy olyan anyagokat keverünk a zavaros borba, melyek leülepedésük alkalmával magukkal ragadják és így a fenékre leviszik a parányi anyagi részeket, melyek a bort előbb zavarossá tették. Ilyen derítőszer a *vizahólyag*, a víza nevű halnak



Favory XVI. lipizzai csödör.

(Waltner Berta felvétele.)

Azt olvassuk...

és rokonainak uszóhólyagja. Ebből 1 hektoliter derítendő borra 2 gr.-ot számítunk. A 2 gr. vizahólyagot 2—3 deciliter borban — előzetesen összevagdálva — félnapig áztatjuk, majd addig gyurjuk, míg vajszerű tömeg lesz belőle. Ezt a borban elkeverjük, azután állni hagyjuk és 3—4 hét múlva átfejtjük a megtisztult bort az üledékről. A zselatinból 1 hl. borhoz 8—16 gr.-ot számítunk. Ezt előbb kevés meleg vízben feloldjuk s azután adjuk a borhoz, előbb azonban 4—8 gr. csersavat keverünk a borba. A vörös borokat tojásfehérje bekeverésével szokás deríteni; 1 hl. borhoz 1—2 tojásfehérjét számítanak. A pálinkákat tejjel lehet deríteni. 1 hl.-re 5 deciliter szükséges.

Élelmiszereink romlását az élesztősejtek, a baktériumok, vagy a penészgombák okozzák. Az élesztők egyetlen sejtéből álló, csak nagyítóval látható lények. Ilyeneknek kedvező hatása jelentkezik kelés közben a kenyérben, ezeknek hatására erjed a must borrá, de viszont ők „garázdálkodnak” a befőttek, lekvárok, gyümölcslevek erjedésénél is. A baktériumok meg kisebb, csak 500—1000-szeres nagyítással látható, egysejtű lények. Ezek szerepelnek többek közt az ecetesdesnél és a szerves anyagok rothadásánál. A penészek már magasabbrendű, szabad szemmel is látható gombák. A felsorolt parányi lények megegyeznek abban, hogy nedvesség és bizonyos melegség kell életműködésükhöz; vegyi anyagokkal szemben csekély az ellenállóképességük. Ezért élelmiszereink konzerválásánál e létfeltételeiket isparkodunk kizárni. A szárítás, aszalás, besűrítés a letelepedésükhöz szükséges nedvességet vonja ki az élelmiszerekből, a hűtés arra készíti őket, hogy ne működjenek (mint a téli alvó állatok), felforralás, vegyszerek hozzáadása, cukoroldatba helyezés útján pedig megöljük a felsorolt gombákat.

A borok töltötését rendszeresen kell eszközölni. Így az öborokat hetenkint egyszer, az ujjborokat kétszer kell töltögetni, mivel főleg a könnyű ujjborok a virágosodásra igen hajlandók, ami ezek minőségét tetemesen rontja.

Lóval a burgonya etethető nyersen is, de csak jól megmosva, az esetleges rothadt részeketől és csirákától megtisztítva, felszeletelve és szecskával vagy pelyvával keverve. Még szivesebben eszi a ló a burgonyát párolt állapotban. Előzetesen a burgonyáról le kell törölni az esetleges csirákat, azután lemosni, párolni, majd megzuzni, egy ötödresznyi szecskával keverni és megsózni. Így melegvérű ló 6—10 kg.-ot, hidegvérű 15—20 kg.-ot is kaphat naponként.

Az ígáslovak abrakját célszerű a hosszabb pihenők (ünnepnapok) alatt felére csökkenteni, mert télen a tultáplált lovakon, különösen a hidegvérű lovakon könnyen bénulásos vérfesték-vizelés áll elő.

AZT OLVASSUK, hogy a magyar bankjegyforgalom legutóbb 47,015.220 pengővel 350,168.745 pengőre emelkedett. Az állam 52.3 millió pengővel tartozik a Nemzeti Banknak. A bank 96.5 millió arannyal, 13.9 millió külföldi fizetési eszközzel és 9.4 millió váltópénzzel rendelkezik.

AZT OLVASSUK, hogy *Korányi Frigyes* báró Londonban tárgyalásokat folytatott *külföldi hitelezőinkkel*; az angol hitelezők egyszázalékos kamatmérséklést adtak és a hitelek újabb meghosszabbításához hozzájárultak.

AZT OLVASSUK, hogy a székesfőváros *száz* gyakornoki állásra hirdetett pályázatot. Az állások elnyerése végett több mint *nyolcezer* kérvény érkezett be.

AZT OLVASSUK, hogy a hatósági

munkaközvetítő legutóbbi jelentése szerint összesen 47 ipari munkás, napszámos, szolga, ügynök és tanonc *kapott* elhelyezést; ezzel szemben 4554 ember *keresett* munkát.

AZT OLVASSUK, hogy a vidéki bankok és takarékpénztárak *rendezetlen váltóállománya* — más néven „befagyott hitelek” — 1931. június végén, vagyis a bankzárlat idején 85.8 millió pengő volt. Másfél évvel később, 1932. év végén, a vidéki hitelszervezet rendezetlen váltóállománya már 157.9 millió pengőre rugott. Mindez a gazdaságok fizetőképességének legyengülésében leli magyarázatát.

AZT OLVASSUK, hogy az 1931-iki állapottal szemben 1932. év végén 24-el csökkent a pénzüzetek száma. De még mindig 450 a Pénzüzeti Központ tagintézeteinek száma!

Nagyszerű magyar sportsíkerék

Az elmúlt héten a magyar sportolók ismét kitettek magukért és az egész világ figyelmét felhívták a kis magyar nemzet dacos élniakarására és kiváló küzdőképességére.

A magyar professzionista labdarúgó válogatott csapat *Frankfurtban* mérkőzött Délnémetország válogatottjaival és *12:1 arányban katasztrófális vereséget mért rájuk*. A győzelem jelentőségét nagyban emeli az a körülmény, hogy a délnémet csapat már több ízben megverte nemcsak a magyar, hanem a nagyszerű osztrák futballistákat is.

Kitűnő asztali tenniszeseink fényes diadalt arattak a *Badenben* (Ausztria) lezajlott versenyeken.

A csapatvilágbajnokságban első lett a magyar csapat vereség nélkül és 10 győzelemmel; utána következett Csehszlovákia, Ausztria, Anglia, Lettország, Jugoszlávia, Németország, India, Franciaország, Wales és Belgium.

Az egyéni versenyek valamennyi számában (férfi egyes, női egyes, férfi páros, női páros, vegyes páros és vigaszdíj) *magyar versenyző nyerte a világbajnokságot, sőt a második és harmadik helyeken is — kevés kivétellel — magyarok osztottak*. A jövő évi világbajnokságot *Párisban* rendezik.

Február hó 5-én zajlott le Budapesten a *magyar- finn tornászmező-*

zés. A csapatversenyt Magyarország nyerte meg, az egyéni versenyben *Péter Miklós* (Magyarország) lett az első. A világhírű finneknek be kellett érniük a második hellyel.

Végül a nemzetközi főiskolai korecsolyavilágbajnokságot a magyar csapat nyerte meg.

Ime milyen eredményeket teremt a lelkes, odaadó, igazán magyar harc!

15 ezer hold földet kapunk vissza Csehszlovákiától

A budapesti *Pázmány Péter-tudományegyetem* a magyar-csehszlovák vegyes döntőbírószám előtt Csehszlovákiában, Nyitra-, Turóc- és Pozsonymegyékben fekvő, körülbelül *15.000 katasztrális hold kiterjedésű birtokainak visszaadása iránt 1923-ban pert indított a csehszlovák állam ellen*. E perben a vegyes döntőbírószám *Hágában* február 6-án aláírt ítéletével a csehszlovák államot kötelezte arra, hogy a szóbanforgó ingatlanokat az egyetemnek a *trianoni szerződés 250. cikke értelmében adja vissza*.

A döntőbírószám tagjai a következők voltak: *Schreiber* Henrik, volt svájci követ, elnök, *Alvarez* és *Van Heeckeren* semleges bírák, *Berczelly* Jenő igazságügyminisztériumi államtitkár magyar és *Hora* prágai egyetemi tanár cseh nemzeti bíró. Az egyetemet a tárgyalásokon *Angyal* Pál, *Márffy-*



ALFA SEPARATOR Rt.
Budapest, I. Csurgói-ut 15.

Mantuano Rezső egyetemi tanár és Váli Ferenc budapesti ügyvéd képviselték.

Az alperes csehszlovák államot Kowal kormány megbízott képviselte, a magyar kormány részéről Gajzágó László rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter mint főkormány megbízott vett részt.

Munkaszolgálatra mozgósítja a szovjet az orosz földműveseket

Szovjetország egyik tartományában, Északkaukázusban, hol a vetés és a gabonabeszolgáltatás terén a földművesek ellenállása a legnagyobb mértékben kifejezésre jutott, a szovjetkormány rendkívüli rendszabályokra határozta el magát. A tavaszi vetések vezetésére külön bizottságot küldtek ki, mely rendkívüli hatalommal van felruházva. A bizottságnak az összes hatóságok és szervek alá vannak rendelve. Különös jelentősége van a rendkívüli intézkedések ama pontjának, hogy az egész földművelő lakosság nyilvános munkaszolgálatra mozgósítható. A munkaszolgálatban a legszigorúbb fegyelmet léptetik életbe. Azokat, akik a munkára nem jelennek meg, vagy pedig amerikáznak, mint ellenforradalmárokat fogják ártalmatlanná tenni.

SZÖVETKEZETI ÉLET

Mozgalom a hitelszövetkezetek tavaszi hitellel való ellátása érdekében

Mint jelentettük, mozgalom indult meg, hogy a vidéki pénzüzetek a gazdavidelmi rendeletek folytán befagyott hitelek mobilizálásával (mozgósításával) a hiteléletet újból megindíthassák. Az eddigi tervek szerint a vidéki pénzüzetek körülbelül 50 millió pengő hitelkeretet kapnának, hogy így a tavaszi kampányra újból folyósíthassanak hiteleket gazdaügyfeleik részére. Igen helyeselnék, hogy a vidéki pénzüzetek a tavaszi hitelszükséglet kielégítésére megfelelő hitelkeretet kapjanak, rá kell azonban mutatnunk arra, hogy legalább ugyanilyen fontos az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó hitelszövetkezeti hálózatnak megfelelő tőkeellátása is a tavaszi hitelkampány akadálytalan lebonyolítása céljából.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége parlamenti szakosztálya útján ebben az irányban meg is tette a szükséges intézkedéseket és reméljük, hogy az illetékes pénzügyi tényezők a hitelszövetkezetek jogos és indokolt kérését teljesíteni fogják. A hitelszövetkezeti hálózatnak legalább 10—15 millió pengő további hitelkeretre van

szüksége a gazdatársadalom legégetőbb tavaszi hitelszükségletének a kielégítésére. A hitelszövetkezeti hálózatnak ez a kérése és igénye annál jogosabb, mert az elmúlt évben is a mezőgazdasági hitelek legnagyobb részét az OKH kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek helyezték ki, vagyis a hitelszövetkezetek tudják legjobban megtalálni azokat a kezeket, amelyek amellet, hogy hitelre szorulnak, bonitásukkal biztosítani is tudják az igénybeveendő kölcsön visszafizetését.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége parlamenti csoportjának tagjai körében mozgalom indult meg a hitelszövetkezetek tavaszi hiteligenységének erőteljes támogatására. Bizunk benne hogy a pénzügyi kormányzat tudatában van annak a fontos nemzetgazdasági és hitelforgalmi tevékenységnek, amelyet az OKH kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek a nehéz viszonyok között szinylődő mezőgazdaság legégetőbb hitelszükségletének a kielégítése terén kifejtene és lehetővé teszi, hogy a hitelszövetkezeti hálózat friss tőkeerőhöz, illetve hitelkerethez jutva, eredményesen teljesítse közérdekű feladatát.

Óriási hivatás vár a tejszövetkezeti mozgalomra

Jelentettük, hogy az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ vezérigazgatói székét ismét Dűsing Miksa m. kir. gazdasági főtanácsos foglalta el. Dűsing vezérigazgató a Szövetkezeti Szemle hasábjain nagyérdéki nyilatkozatban ismertette programját. Nyilatkozatának legfontosabb részleteit az alábbiakban közöljük:

— Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központnak a legfőbb feladata az a törekvés, hogy az ország tejtermelése az utolsó literig értékesíthető legyen és hogy a tejtermelőknek jutatotot tejárak a tejtermelés folytonosságát, sőt lehetőleg annak emelkedését elősegítsék és biztosítsák. Természetes, hogy a tejfelesleget külföldön kell értékesítenünk és ha e téren — különösen a Németországba irányuló vajkivitelnél — ezidőszint nehézségek is merülnek fel, ezt a feladatot a fennálló akadályok ellenére is minden körülmények között meg kell oldanunk. Ha jelenlegi átvonóknél a jövőben kevés vajat tudnánk értékesíteni, úgy a kivitel terén új irányokat kell keresnünk és szabnunk s más országokban és esetleg más tejtermékekkel való feldolgozás után kell a tejértékesítést biztosítani.

— Az utóbbi időben a közvéleményt erősen foglalkoztatja a tejkérdés, mégis kevesen vannak, akik a tejértékesítés rendkívüli fontosságával tisztában lennének. Gyakran tapasztaljuk, hogy akik a tejkérdésről beszélnek, mindig csak a budapesti értékesítéssel foglalkoznak, holott ez az ország egész termelésének alig 8.5 százalékát teszi

ki. Foglalkoznunk kell tehát a nem Budapestre felszállított tej megfelelő értékesítésének a kérdésével is. Az ország tejtermelése körülbelül napi 4 millió liter, amelynek értéke a mai kedvezőtlen értékesítési árak mellett is közel 400.000 pengőre becsülhető. Ez a szám is mutatja a kérdés rendkívül nagy horderejét.

— A tejszövetkezeti mozgalom egyébként egyre nagyobb méreteket ölt. A központ feladata most elsősorban azokban a községekben, amelyeknek kistermelői a székesfőváros tejellátásában résztvettek és vesznek, tejszövetkezetek alakítása, hogy így Budapest tejjelátása fokozatosan feljavítható legyen. Tejszövetkezeteket kell alakítanunk az ország azon részein, ahol a tejtermelés még nincs kellőképpen megszerveve, tehát a Duna-Tisza közén és a tiszántúli részeken.

— Erős a meggyőződésem, hogy a magyar mezőgazdaság és közfogyasztás jövő nagy kérdéseinek megoldása terén a tejszövetkezeti mozgalomra óriási hivatás vár és a tejszövetkezeti hálózatnak egészséges alapokon való kifejlesztéséhez és minden rendelkezésre álló eszközzel való megerősítéséhez egy a termelőtársadalom, mint a fogyasztópiac boldogulása szempontjából nagy nemzetgazdasági érdekek fűződnek. A tejszövetkezetek meg lehetnek győződve arról, hogy úgy, mint a multban, ezután is minden törekvéssel azon leszek, hogy eredményes működésüket, fejlődési lehetőségüket előmozdítsam, erkölcsi és anyagi érdekeiket hathatósan szolgáljam.

Szövetkezeti tanfolyam

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége elhatározta, hogy az idén újból megrendezi a szövetkezeti tanfolyamot a szövetkezeti oktatás és továbbképzés kimélyítése céljából. Az eddigi tervek szerint a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége második szövetkezeti tanfolyama február hó 27-étől április hó 8-ig fog tartani és tananyaga talán még a két év előttié is sokoldalúbb és gazdagabb lesz. A tanfolyamra való jelentkezés feltételei ugyanazok lesznek, mint a Szövetség I. tanfolyamán, vagyis a Szövetség lehetővé akarja tenni, hogy a szövetkezetek köréből minél számosabban vehessenek részt a tanfolyamon. Kívánatos volna, ha a szövetkezeti tisztviselők közül minél többen jelentkeznenek a tanfolyamra.

A „VASÁRNAP”
szerkesztősége
és kiadóhivatala:
Budapest,
D., Bátfory-u. 24. szám

GAZDATUDÓSÍTÓ

FALUSZÖVETSÉGI HIREK

A Pilisí Nép- és Gazdakör ünnepe.

A *Pilisí Nép- és Gazdakör*, mint a Faluszövetség tagja, január hó 22-én ünnepelte megalakulásának *ötödik évfordulóját*, amelynek keretében 43 földműves gazda számolt be a *hathetes téli gazdasági tanfolyamon* tanultakról. Az ünnepélyen megjelentek: a földművelésügyi miniszter kiküldetésében vitéz *Kolgyári László* dr. miniszteri titkár, berehelt *Marton Béla*, a kerület országgyűlési képviselője, a Gazdakör díszelnöke, továbbá a járási főszolgabíró képviselőjében *Kacsógy Miklós* szolgabíró, a vármegye legelészakosztályából *Piukovics József* dr., h. főszolgabíró, *Kemény Szilárd* dr., *Forster István* járási gazdasági felügyelő, a *Magyar Gazdaszövetség* és a *Faluszövetség* kiküldetésében pedig *Fölgyes István* dr., gazdasági tanácsos és a tanfolyam előadói: *Páll Béla*, nagykörűsi gazd. iskolaigazgató, *Bartók Gábor* dr., *Dusa József* dr., vitéz *Kántor Ferenc* dr., *Szarvas Gyula*, *Sztrankó Kálmán*, *Szentpétery Géza* és *Benedek József*. Az ünnepély lélekemelő része volt a 43, köztük néhány öszlű, gazdlának beszámolója a gazdasági tanfolyamról. Figyelemreméltó, hogy a vezetőség a tanfolyam kezdete elején elhatározta, hogy három olyan hallgatót, aki a tanfolyamon egy órát sem fog mulasztani, meg fog jutalmazni. Kiderült azonban, hogy 23 olyan hallgató volt, ki a tanfolyamon egy órát sem mulasztott. A vizsgálat végeztével a hallgatók és számos gazdaköri tag, a díszelnök vezetésével, istentiszteletre mentek, hol *Honcz Pál* főesperes szentbeszédét hallgatták meg. Ezután *Marton Béla* díszelnök elnöklésével a kör a községháza tanácstermében *diszközygyűlést* tartott, melyen az elnök megnyitójában felszólalt mindazokat a köteleességeket, amelyeket kiscsajzaink támogatására feltétlenül teljesíteniük kell. *Sztrankó Kálmán* igazgató-tanító emlékeztetve idézte az elmult öt esztendő munkáját és felhívta a figyelmet *Kemenzei János* érdemeire és *Kopa Károly* főszolgabíró lelkes tevékenységére. Végül azt indítványozta, hogy a Nép- és Gazdakör válassza meg *Kopa Károlyt* örökös dísztagjául. A díszközgyűlés egyhanguan hozzájárult az indítványhoz.

Szilárd a mézpiac.

Évtizedes tapasztalat ellenére a magyar mézpiac januárban sem lanyhult el. Más években a karácsony előtti erősebb kereslet január folyamán visszahatást okozott. A csekélyebb kínálat következtében azonban a kereslet most még fokozódott, az árak pedig tovább szilárdultak. Külföldről, elsősorban Németország és Csehszlovákia részéről élénk kereslet észlelhető méz iránt. Az elsőrangú akácméz ára 85 fillérig emelkedett a feladóállomáson, yevő edényében. A vegyes virág- és sötétebb színű mézek általában elhanyagoltak és ezeknek ára öt—tíz fillérral alacsonyabb, minőség szerint. Valószínű, hogy a fogyasztás ezután is nagyobb igényekkel lép fel és ennek kapcsán az árak további szilárdulása várható. A választás azonban lanya.

A cirokpiac helyzete.

Az újtermésű magyar cirokszalma exportja, bár vontatottan, mégis megkezdődött. Némi érdeklődés mutatkozik a külföld, különösen Olaszország részéről. Az árakban, egyelőre még csak a belföldön, csekély javulás észlelhető. Elsőrendű cirokszalmaikban legutóbb az exportörök és a termelők között métermázsánként 12—14 pengő körüli árárok történtek kötések, ab magyar feladóállomás, míg másodrendű cirokszalmaik 8—10 pengő körül keltek el.

3.4 millió hl. must a tavalyi szüret eredménye.

1932-ben 370.500 kat. hold volt a szőlőterület, ami 1700 holddal kevesebb az előző évi területnél. A musttermés 3.438.000 hl. volt (az előző évben 3.900.000 hl.), a borkészlet pedig a szüret idején 415.800 hl-t tett. Az átlagos termés legnagyobb volt *Sopronban*, ahol holdanként 15.6 hl. mustot szürték, legkisebb *Hódmezővásárhelyen*, ahol az átlagos termés mindössze egy hl. volt.

Az értékesítés és az exportot mozdítja elő a mezőgazdasági kiállítás.

Az országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállatcsoportjába való jelentkezések a várakozást öröndetesen meghaladó eredménnyel zárultak. Minden állatcsoportban az összes fontosabb fajták országos jelentőségüknek megfelelő számmal fognak szerepelni. A *lókiallítás* ez évben szemet gyönyörködtető, újabb meglepetésekkel fog szolgálni. Az állami méntelepek közül *Bábolna* hatos fogattal, *Mezőhegyes* nem kevesebb, mint négy darab négyes fogattal fog szerepelni, míg a *kisbéri* ménesből 8 fiatal kancaát fognak nyereg alatt előlógavolva bemutatni. A lovas látványosságok számát fogja előreláthatóan növelni a *hadiárva lovászfűk zenekara*, amelyek tagjai *lőháton fognak zeneszámaikkal szerepelni*. A népies lótenyésztés pompás törzskönyvelt anyagát fogják kiállítani a *békéscsabai, hódmezővásárhelyi, komáromi és jászberényi méntelepek*, ott lesz a már sok elismerésben részesült *tolnalamási* népies csoport, nemkülönbben az egyezményes menesek kiváló minőségű, fiatal ménanyaga.

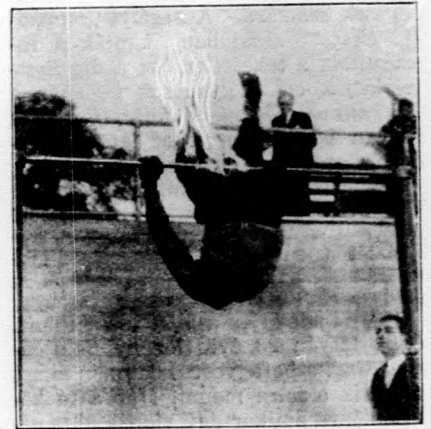
A *szarvasmarhák, sertések és juhak* kiállítási csoportjában nemkülönbben olyan elsőrangú anyag fog szerepelni, amely számával és minőségével egyaránt biztosítani fogja a tenyészállatkiállítás erkölcsi sikerét. A rendezőség azonban ezen túlmenően, *mindent elkövet az értékesítés előmozdítására*, hogy így anyagi eredményekkel fokozza a résztvevő kiállítók sikereit. Így például a földművelésügyi miniszter hathatós támogatásával egészen rendkívüli kedvezmények biztosítására törekszik, amely intézkedéssel elérhetővé fog válni, hogy a *Budapesttől legtávolabb fekvő községek számára is itt legyen aránylag kis költséggel megvásárolható a szükséges tenyészanyag. Az exportlehetőségek előmozdítása céljából messzeszöri tervei vannak a rendezőségnek. Tárgyalások folynak az irányban, hogy a Nemzeti Bank a kiállítás alkalmából körülbelül 3 millió pengő értékű bizott állatanyagnak és különböző mezőgazdasági terményeknek pengő fizetés ellenében történő exportját engedélyezze.*

H I R E K

A „Betyár kendője“ előadása Kanadában

Tul a jéghegyes tengeren, a temérdek buzát termő *Kanadában* is küzd vagy százezer földműves magyar a vadmezőkön. Egyik ilyen telepök a „*Székelyföld*“, ahol már a szép és nagy Szent Anna-templomot is felépítették az itt meglepett székely-atyafiak. Vagy 52 ilyen család csoportosult a szép magyar templom köré, amelynek ifjai most éppen a szerző *Abonyi Lajos* születésének századik évében, a híres, gyönyörű „*Betyár kendője*“ című darabot is nagy sikerrel előadták. Ez a lelkes csapat minden elismerést megérdemel, hiszen, mint a „*Kanadai Magyar Újság*“ írja, 40 fokos hidegben, 5—6 mértföld távolságról sereglettek össze a próbákra. Mivel pedig a nagyrészt kanadai születésű ifjuság már *nem tud magyarul folyékonyan írni és olvasni*, a buzgó rendező: *Vancsa Mihály*, tempolgondnok, a többi akadályon felül, minden szereplőt külön-külön tanított be szerepére. *Daradics József* és *Sándor, Daradics Vince* és neje *Dimén Anna, Dimén József, Lőrincz Gergely* és *Mariska, Meikél Géza, Molnár Vilmos, Pék Gizella, Sántha Rozi, Sántha Péter, Vancsa József*, Kanadában a „*Betyár kendője*“ lelkes, derék előadói, a sok tapsot és szép sikert ennyi fáradozás és áldozatkészség után, valóban megérdemelték.

Kitüntetés életmentésért. A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére önfeláldozó és bátor magatartással véghezvitt életmentésért vitéz *Lengyel Andor* mezőcsáti községi rendőrbiztosnak a *Magyar Ezüst Érdemérmét, Zakariás Gyula* gimnáziumi tanulóknak pedig a *Magyar Bronz Érdemérmét* adományozta.



Ember, mint fákllya.

Egy *Jimmy Murphy* nevű Kansas City-beli amerikai benzinnel átítatja ruháját, meggyújtja és miután öt percig a legnagyobb lelkinyugalommal forog egy nyújtón.

Anyagtorlódás miatt mai számunkból a HETI TEREFERE, a PÁSZTORTÚZ és a verspályázat eredmények kihirdetése elmaradt. A „Rádiós Gazdasági Előadások” című füzetek ügyében a földmivelésügyi minisztérium még ezideig nem intézkedett.

A tiszasasi háztartási tanfolyam záróvizsgálója. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg kiállítással egybekötött záróvizsgáját az V. számú m. kir. háztartási tanfolyam, 1933 január 15-én, a tiszasasi Gazdakörben. Az elméleti vizsgán, melyen Szigethi Wurga László gazdasági főtanácsos elnökölt, háztartástani, gazdaságtani, egészségtani és neveléstani ismeretekről fényes bizonyosságot tettek talpraesett feleleteikkel a növendékek. A kiállításon pedig az olesón előállított, izléses és izletes sütemények, torták, finom levestészták tanuskodtak a növendékek gyakorlati tudásáról. A női-, férfi- és gyermekfehéreműek, felsőruhák, az eredeti magyar néphimzéssel díszített párnák, terítők, faliszőnyegek huszonnégy növendék hat heti szorgalmáról tettek bizonyosságot. A tanfolyamot vezette: Kapitán Mária m. kir. gazdasági tanárnő; előadók voltak még: Rühl Jolán m. kir. gazdasági tanárnő és Wimmerth Péter dr. főorvos.

A tudós pályabére — a szegénység. Mostanában halt meg a rádiumkutatás egyik nagy tudósa, Smith Albert angol orvostanár. Kutatásai során még nem voltak ismertek a védekező módszerek, úgyhogy Smith, akít méltán lehet az angol rádiumkutató tudomány uttörőjének nevezni, testén súlyos égési sebeket szenvedett és az idők folyamán 17 sebészeti műtétnél kellett magát alávetnie. Most, mikor a legnagyobb szegénységben meghalt, lakásán egy faládkóban csupán néhány fillért találtak.

Munkáért lisztet. Csorna község képviselőtestülete 2500 pengő segélyt szavazott meg február hónapra az inségek számára. A segélyt „munkáért lisztet” alakjában kapják a rászorultak, a tehetetleneket pedig lisztel látják el. Ugyancsak Csornán a Katholikus Nőegylet január 10-ike óta hatvan iskolásgyermeket lát el ebéddel és aznapra kenyérral.

Kitüntetett községi bíró. A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére Mrekricska András érsekudkertű községi bírónak négy évtizedes példás közszolgálati munkásságáért az V. osztályú Magyar Érdemkeresztet adományozta.

Beszakadt a jég alatta, megfulladt. Lakk István 23 éves legény Balatonalmádinál a befagyott Balatonon akart a másik oldalra menni. Már a tó közepén járt, amikor egy rianás állta útját. Lakk ezen is át akart ugrani, de elcsuszott a jégen, elesett, a jég betört alatta és ő a vízbe esett. Segítségért kiáltott, mire azonban a segítség megérkezett, a szerencsétlen fiatal ember elmerült.



Villamosáram tagló helyett.

Németországban a vágóhidakon mindjobban tért hódít az állatoknak elektromos árammal való megölése, mely azért is jobb, mint az eddigi módszerek, mert nem sérti meg az állat bőrét. Képünk egy marha megölését ábrázolja.

Nem csökkent az influenzajárvány. Az influenzajárvány nem enyhül, sőt meglehetősen sok a szövődménnyel járó megbetegedések száma. A fővárosban a középiskolák szünetét újra meghosszabbították. Vidéken január hó 29-étől február hó 4-ig 137 tudókomplikációs szövődményes eset fordult elő.

Egy debreceni kollégiumi volt diák feltalálta a gáztámadás elleni védekezést. A világháború alatt is kegyetlen pusztító eszköznek bizonyult a gáztámadás. Azóta ezt az emberpusztító szörnyű gyilkos mérget még inkább „tökéletesítették” — titokban. Hihetetlen rémhírek keringenek az ilyen újabb gyilkos gáztámadásmányok felől. A sorkatonaságot mint a polgári lakosságot egyaránt pusztítóval fenyegeti ez, annál inkább vizsgálató és minékünk, az ádáz ellenségeitől környezett magyaroknak, külön nagy büszkeségünkre szolgálhat, hogy a gáztámadás elleni hatásos védekezést éppen egy magyar ember találta fel. A debreceni Kollégiumi Diákszövetség most tartott gyűlésén bejelentette az elnök, hogy Beczkóy József mérnök, a kollégium volt kiváló növendéke, feltalálta azt, amivel a rettenetes gáztámadás ellen megvédhető a drága emberi élet és maga a megtámadott föld. E híradás szerint Beczkóy mérnök e csodás felfedezéséről világszerte tárgyalnak minden országban, s ha ez megvalósul, a debreceni kollégiumi volt diák az emberiség egyik legnagyobb jótevőjévé válik.

Mutasd meg szomszédodnak is a VASÁRNAP-ot!

Nagysikerű szerzői est Kistarasán. Február hó 5-én a kistarasai állami iskolában Tkolecz Vilmos kántortanító, zeneszerző, művészi nevén Taresay Vilmos, barátai és tisztelői felkérésére nagysikerű szerzői estet rendezett. A nagyszerű estén a fővárosi művészvilág kitünőségei közül közreműködtek: R. Laurisín Irén operanékesnő, Timkó Margit zongoraművész, Faragóné Czaich Margit szavalóművész, Anger Erzsébet énekesnő, Laurisín Miklós zongoraművész és zeneszerző, Szilágyi Béla dr. író és zeneszerző, Tapolczay Gyula, a Nemzeti Színház művésze, Vargha Imre dalénekes, Boér Jenő dalénekes, Magyar Imre cigányprimás és kistarasai Rócz Pali közkedvelt zenekara. A szereplők valamennyien és természetesen legelsősorban Margit szavalóművész, gyönyörű magyar dalaival nagy és megérdemelt sikert arattak.

Végzetes névesere. Skopecz Béla földbirtokos feleségét, született Németh Margitot előállították a főkapitányságra, mert az ügyészség erre a névre szóló közörlőlevelet bocsátott ki sikkasztás miatt. Skopecznő kétségbeesetten tiltakozott, kijelentette, hogy neki semmiféle bűnügye nincsen. A körözés alapján azonban a rendőrségnek le kellett tartóztatni és át is adta az ügyészségnek. Itt azután rövidesen kiderült, hogy névesere miatt keletkezett a kellemetlen kaland. Az ügy előzménye az, hogy Scheuer Ernő ékszerész följelentést tett Németh Margit hivatalnoknő ellen, azon a címen, hogy négyszáz pengő értékű ékszert sikkasztott tőle. Németh Margitot nem találták, mire elrendelték a körözést. A rendőrség kereste és azt a fölvilágosítást kapta, hogy Balatonlellére utazott. Érdeklődtek a balatonlelléi csendőröktől, akik azt a választ adták, hogy Balatonlellén lakott egy Németh Margit nevű nő, de az férjhezment Skopecz Bélahoz és most Budapesten él. Tévedésből azt hitték, hogy Skopecznő azonos a körözött Németh Margittal és így történt, hogy le tartóztatták. A fogházban ült már, amikor megtalálták az igazi Németh Margitot. Erre Skopecznő bocsánatkérések között elbocsátották a fogságból.

Egy gazdálkodót meggyilkolt a bérese. Február hó 3-án, este hét óra tájban, a szentesi tanyák között borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság történt. A Kistóke 82. szám alatti tanyán lakott Ruzs Molnár Lajos 24 éves gazdálkodó, aki közel 300 hold földön gazdálkodott s egyik legismertebb gazdája volt Csongrád vármegyének. A fiatal és nőtlen gazdálkodó családleányával és egy Albert István nevű béressel együtt lakott a tanyán. A béres már régóta engedhetetlenül gyűlölettel viselkedett gazdájával szemben, mert a gazda állandóan korholta őt lustaságáért és több ízben meg is fenyegette. A gyilkosság napján a gazdálkodó újból összeveszett béresével. Kis idő múlva a béres kihívta a gazdát a tanya háta mögé, a földekre, ahol bieskált rántott elő és Ruzs Molnárra támadt. Szörnyű verekedés kezdődött a két férfi között. Ruzs Molnár az öklével többször ráütött a béresre, aki a gazdálkodót először arconszurta, majd altestébe vágta a kést. A szurkálás a családleány személtárára történt. Mire a megijedt leány a szomszéd tanyából segítséget hívott, addigra már Ruzs Molnár meghalt a szántóföldön. A bérest le tartóztatták.

Ne titkold el...

Ne titkold el, hogyha szeretsz,
Ne fojtsd vissza érzelmedet.
Ne gondolkozz soká, hanem
Adjad nekem kis szívedet.

Ugy megörzöm, úgy elteszem,
Hogy vihar, gond el nem éri —
Senkinek nem adom oda,
Akármilyen szépen kéri.

Nekem adtad, enyém marad —
Boldogítva életemet;
De nem ingyen, vedd cserébe,
Fogadd az én hű szívemet.

Irta: **ALMÁDY ZOLTÁN**
(Budapest).

Valamikor rabja voltam...

Valamikor rabja voltam egy barna
leánynak...
Éjszakánként csavargója akácok
utcáinknak...
Valamikor telve volt a szívem boldo-
sággal,
Telis-tele ezerféle, apró bolondsá-
gal...

Régen volt az, amikor én olyan boldog
voltam...
Vagy talán még nem is igaz ez a
tűnő multam?...
Elmultak a régi idők, elszálltak az
évek...
Nem maradt meg más belőlük, csak
fájó emlékek...

Irta: **JENEI SÁNDOR**
(Solt).

TANÁCSADO

Kérdés: Milyen könyvből sajátíthatom
el az állati betegségek orvoslását (F. J.
Rétszilás.) — **Felelet:** Lukács Aladár:
„Elsősegélynyújtás az állatok megbetege-
désénél”, ára postaköltséggel együtt, 1.60
pengő; Kukuljovic József: „Védekezés a
razadós állati betegségekre ellen”, ára 5.20
pengő. Kapható kiadóhivatalunkban, a
pénz előzetes beküldése mellett.

Kérdés: 1. Édesapám, akit gondnokság
alá helyeztek, ingatlanának egy részét a
gondnokság alá helyezés előtt elajándékoz-
ta, lehet-e ez ellen valamit tenni? 2. 1905.
évből származó 333.33 koronának mi a mai
értéke, illetve mit lehet az adóstól köve-
telni? (M. S.) — **Felelet:** 1. Ha igazolni
tudja, hogy édesatyja az ajándékozáskor
már gyengeelméjű volt, úgy az ajándéko-
zási ügylet megtámadható. Mindenestre
azonban pert kell folyamatba tennie a
megajándékozott ellen. 2. A valorizációs
törvény nem ad általános szabályt a ko-
ronakövetelések átértékelésére s csak per
esetén a bíróság az adós és a hitelező va-
gyoni körülményeinek mérlegelésével álla-
píthatja meg, hogy a konkrét esetben
mily pengőösszeg felel meg a koronának.

Kérdés: 1. Árverés van kitűzve életemem,
mit tehetek, hogy a lefoglalt ingóságaimat
el ne árverezzék? 2. Részletfizetés elmu-

lasztása esetén a már lefizetett részletek
elvesznek-e? (Jellege: Illeték.) — **Felelet:**
1. Minden személynek egy ágy, a család-
nak egy szekrény és a foglalkozás üzésé-
hez szükséges szerszámok, eszközök és be-
rendezések foglalásmentesek, így azok jog
szerint el nem árverezhetők. Éljen sürög-
sen ezek lefoglalása miatt panasszal, hogy
a foglalás alól feloldják. 2. Nem.

Kérdés: 1. Van egy egypéres szelíd far-
kaskutyám, mit csináljak vele? 2200 ko-
nás nem nosztrifikált hadikölcsön-kötvé-
nyemnek van-e értéke? 3. Miért kapom
8—10 nap késedelemmel a lapot? (D. G.
Szentés.) — **Felelet:** 1. Ha el akarja adni
a kutyáját, úgy legelőszőrőbb, ha újságok-
ban hirdeti. 2. A nosztrifikálatlan hadi-
kölcsönkötvénynek semmi értéke nincs.
3. Nem értjük mire érti a késedelmet; a
lap érkezése, vagy a hiranyag közlé-
sére-e? A lapot minden hét csütörtökjén
este küldjük széljél és így pénteken, leg-
később szombaton meg kell hogy kapja.

Kérdés: Hol kell kérelmezni ingyenes
szőlőkötvényt? (J. S., Solt.) — **Felelet:**
Kérvenyt címezze: M. kir. Földmivelési-
ügyi Minisztérium szőlészeti osztályának.
Megjegyezzük, hogy a vesszők igénylése-
nek határideje január hó 31-én lejárt.
Siessen kérvénye beadásával, esetleg még
figyelembe veszik kérését.

Kérdés: Kaphatnék-e és mennyiért Tu-
tankamen álmoskönyvet? (K. M.) — **Fe-
lelet:** „Tutankamen fáraó óriás álmos-
könyv” ára 1.60 P; „Valódi Egyiptomi
álmoskönyv” ára 50 fillér. Tessék 20 fill-
er portóval együtt a pénzt beküldeni és
nyomban intézkedünk a kívánt könyv el-
küldéséről.

Kérdés: 75 százalékos rokkant vagyok,
hol kaphatnék attishti alkalmazást? (J.
J.) — **Felelet:** Sajnos, a közhivatalok
most nem vesznek fel új munkaezőket,
épen az állam nehéz helyzete miatt. For-
duljon talán az állami munkaközvetítő
hivatalhoz: Budapest, VIII. József-utca
33. Sok reménnyel nem bízathatjuk. Rejt-
vénymegfejtése valószínűleg elkésve ér-
kezett be.

Kérdés: Kérem szíveskedjenek közölni,
hogy mi a címe Roosevelt elnöknek és
Rothermere lordnak? Mennyi idő alatt
fordul meg a posta Angliából és Ameriká-
ból? (S. J.) — **Felelet:** Roosevelt elnök
címe: Washington, White House; Rother-
mere lord címe pedig: London, Daily Mail,
Northcliffe House. Angliából körülbelül
egy hét, Amerikából három hét alatt kap-
hat választ.

Kérdés: Bátyám leszármazók hátraha-
gyása nélkül halt meg, van-e joga özve-
gyének anyám birtokán használandó?
(165. sz. előfizető.) — **Felelet:** A kérdés
azon fordul meg, hogy édesanyjuk meg-
halt-e már, vagy sem s így bátyja még
életében örökölte-e a birtokot, vagy sem.
Ha már megörökölte, úgy özvegyének a
törvény azon használandó jogot biztosít.
Ha nem, úgy édesanyjuk csak az esetben
köteles illő tartásról gondoskodni, hogy-
ha egy háztartásban éltek és elhalt fia
munkaerejét az édesanyjuk ingatlanának
megművelésére fordította.

Kérdés: Igaz-e, hogy a MÁV. vonala
mentén minden fát ki kell vágni a vasutól
30 méter távolságra? (J. F., Vízvár.) —
Felelet: Ilyen intézkedésről általánosság-
ban nem tudunk. Ha a vasúti vonal léte-
sítésekor ugynevezett védövet állapítottak
meg, akkor helye lehet a fák kiirtásának.
Egyébként csak azokat a fákat kell eltá-
volítani, melyek forgalmi szempontból
akadályozzák a mozdonyvezető szabad ki-
látását. Lehetséges, hogy valamilyen helyi

vonatkozásu ok forog fenn az Önök ese-
tében, azért leghelyesebb, ha egyenesen az
illetékes üzemeltetőséghez (Pécs) for-
dul felvilágosításért.

Kérdés: 1. Hol van Buday Nándor ker-
tészüzlete? 2. A közigazgatási bíróság ha-
tározata ellen hova lehet fellebbezni? 3.
A közigazgatási bíróság előtt ügyvédi kép-
viselet szükséges-e? 4. A váltóm egyik ke-
zese meghalt és a bank be akar perelni,
joga van-e ehhez? 5. A Növényvédelem c.
lapból egy mutatóvényszámot hol kaphat-
nék? (G. R., Jászberény.) — **Felelet:** 1.
Budapest, V., Katona József-utca 25.
szám. 2. A közigazgatási bíróság határo-
zatát nem lehet megfellebbezni. 3. Az ügy-
védi képviselőt kötelező. 4. Ha a váltó le-
járt, a banknak jogában áll azt nem pro-
longálni, hanem a kifizetést kérni. Ameny-
nyben ennek a fél nem tesz eleget, a bank
követelését per útján is behajthatja. 5.
Mutatóvényszámért forduljon a nevezett
lap kiadóhivatalához: Budapest, V., Kos-
suth Lajos-ter 11., földmivelésügyi minisz-
térium, Pályázatokat már is hirdettünk.

Kérdés: Az 1920. évben a Hangya Sző-
vetkezetben részvényt vet vásároltam. Most
fel akarom mondani, lehetséges-e ez? (Sz.
S.) — **Felelet:** A részvények, illetve üz-
letrészek felmondhatók. Tessék ezt a szá-
ndékát az illető Hangya-bolt vezetőségének
írásban bejelenteni. Az ellenértéket a szá-
bályokban megállapított idő eltelté után
Önök ki fogják fizetni.

Kérdés: Mi szegvári rokkantak, hadi-
özvegyek és árvák az OFB útján földet
kaptunk a községtől 10 km távolságra. A
megváltási árak túl magasak és szeretnénk
annak leszállítását kérni. Hova terjesszük
fel kérésünket és kell-e rá bélyeg? (H.
P., Szegvár.) — **Felelet:** Kérvényüket
akár együttesen, akár külön-külön ter-
jesszék fel az Országos Földbirtokrendező
Bírósághoz. A kérvényben hivatkozzanak
arra az ítéleti számra, melynek alapján
a földet kapták. A kérvény bélyegmentes.

Kérdés: 1. Van husz mácsa almám,
március hónapban akarom felhozni Buda-
pestre eladásra. Kell-e rámot fizetni? 2.
Van 500 darab egy éves almaotványom,
az ősszel el akarom adni őket. Kell-e az
árusításhoz engedély? (H. J.) — **Felelet:**
1. Ha az almát Budapestre hozza, az áru-
sításhoz őstermelői igazolvány szükséges;
a felhozatalnál a város határában vámos
kell fizetni és a nyílt piacokon helypénzt.
A főváros lezujabb piacrendészeti rend-
kezései szerint 5 kg-nál nagyobb mennyi-
séget csak a mult év végén megnyílt éle-
lismiszernagyvásártelepen hozhat forgalomba.
Ha a városban biztos vevőkörre, akkor
leghelyesebb, ha megfelelő minta alapján
nagykereskedőknél értékesíti az almát.
Ajánlja fel megvételre a Köztisztviselők
Fogyasztási Szövetkezetének (Budapest,
Mester-utca 34.), vagy a Háztartás Fo-

Ékék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóékék, fűkaszálók

marokrakó és kéveköto aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok
motoros- és gözcséplőkészletek,
szecskaavágók, répvágók, daráló,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhető be legjutányosabban.

gyasztási Szövetkezetnek (Budapest, Közraktár-u. 58.). 2. Az almafacsemetek árusításához külön engedély nem kell, de szükséges a csemeték megvizsgáltatni a m. kir. Rovartani állomással, hogy paizstetű mentesek-e. Ennek a vizsgálatnak eredményéről egy fehérszíni igazolványt kap, ennek alapján veszi fel a MÁV. a csemeteket, ha szállítani akarja. Ha a vizsgálat azt mutatja, hogy a csemeték paizstetűvel fertőzöttek, akkor csak az előírt előző eljárás elvégzése után kaphatja meg az engedélyt az árusításra. A Rovartani állomás címe: Budapest: II., Kisrökus-utca. Tessék oda írni és megkapja a szükséges tájékoztatást arra nézve, hogy a vizsgálat mikor és hogyan ejthető meg. Az előfizetésre vonatkozó kérését teljesítettük.

Kérdés: *Gazdasági segédlistai állást keresek, hova fordulhatnék?* (Ifj. Sz. S.) — **Felelet:** Forduljon az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vezetőségéhez. Cím: Budapest, I., Köztelek-u. 8. Jelentkeznek a Gazdasági Munkaközvetítő Irodánál is; címe: Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., földmívelésügyi minisztérium.

Kérdés: *1. Hosszulejáratu kölcsönök után a kamatteszállítás folytán kevesebb kamatot kell-e fizetni, mint eddig? 2. Hol van a Hitelügyi Tanács? (B. J.)* — **Felelet:** 1. A hosszulejáratu kölcsönök esedékes évi törlesztő részletét külföldi pénz-nem helyett pengőben kell befizetni és pedig 2.5 százalékkal kevesebbet, mint eddig. Elvben a teljes tartozás fennáll, azonban a fennálló kormányintézkedések folytán 2.5 százalékkal kevesebbet kell befizetni. 2. A Hitelügyi Tanács címe: Budapest, IV., Deák Ferenc-utca, Pénzügyminisztérium Központ.

Kérdés: *Tíz éve ragyok hü olvasója a „Vasárnap”-nak. Kaphatnék-e gyümölcsfa-kezelési útmutatót?* (B. A.) — **Felelet:** Örömmel vettük, hogy a „Vasárnap”-pal meg van elégedve. Mi továbbra is hűséggel dolgozunk a gazdatársadalom érdekében. A kért útmutatót elküldöttük címére.

Kérdés: *Mi a címe és neve a Ferencvárosi Torna Club vezetőjének?* (S. J.) — **Felelet:** A kért vezető egyesület elnöke: Meilinger Béla, a Társadalombiztosító Intézet aligazgatója; címe: Budapest, VIII., Fiumei-ut 21., Társadalombiztosító Intézet.

Kérdés: *145 P 75 fillér megváltási árat fizettem, be lehet-e ezt a használati díjba számítani? (3268. sz. előfizető, Regőly)* — **Felelet:** A megváltási ár és a használati díj két különbség fogalom, egészen más rendeltetéssel s így azok egymással semmilyen vonatkozásba nem hozhatók.

Kérdés: *A bírói szék kandidálásánál sérelmem ért bennünket, hol kereshetünk orvoslást? (Nemesvidi előfizető.)* — **Felelet:** A jelölést a főszerkesztő eszközli. A jelölés ellen a vármegyei közigazgatási bizottsághoz tízenöt napon belül felelőbeszédnek van helye. Onnan pedig végső fokon a helyi ügyminiszterhez. Második kérdésére azt válaszolhatjuk, hogy a törvény intézkedése szerint azt, aki a gyűlésen sértő, botránys magatartást tanúsít, a közgyűlés nyomában sértésért felelősségre vonható és pénzbírsággal büntethető.

Kérdés: *Haszonélvezeti jog illeti-e a második feleséget az elhalt férj vagyonára? (Sz. I. T.)* — **Felelet:** Hogyha az első asszony meghalt, úgy a második feleséget a hagyatékon teljes haszonélvezet illeti meg. Ha ellenben az első feleség még él és a házasság felbontásakor ezek a vagyoni kérdések rendezve nem lettek,

ugy a mind a kettőjüket megilleti a haszonélvezet fele-fele arányban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

N. J., Csongrád, P. Á., Mezöberény, F. M., Sióagárd. Olvasóink köréből olyan széleskörű érdeklődés nyilvánult meg a könyvvezetéshez szükséges nyomtatványok iránt, hogy elhatároztuk, rövidesen leközlünk a lapban ilyen nyomtatványmintát. Kérjük tehát szíves türelmüket, anyival is inkább, mert a minisztérium nyomtatványai elfogytak. — **P. L., Urhida.** Kérését teljesítettük, a lapot küldjük. — **J. S., Solt.** Kérdésére a Tanácsadóban keresse a választ. *Ébredem*, ilyen szó a magyarban nincs; *partner, díktál* ebben a versben sehogys hangzik jól; egyébként is túlfűtött, fellengős, híjjával van a művészet legszebb erényének; az egyszerűségnek. Sajnálattunkra nem közölhető. — **Ifj. K. S. J., Tác.** Csekklapot küldöttünk; a két francia szó annyit jelent: jó esztendő; tehát boldog új évet; nem hisszük, hogy jó szolgálatot tennék Önnek, ha ezt a verset leközlőlnék. Eltekintve attól, hogy formailag itt-ott fogyatékos, egészben vége dagályos, nem világos és mesterkelt. — **K. J., Söly.** Levelét köszönettel vettük; a szóbanforgó kérdéssel foglalkozni fogunk. — **M. I., Hódmezővásárhely.** Bennünket nem érhet szemrehányás, mert mi idejében elküldöttük a lapot; kérését teljesítettük, szíves figyelmébe ajánljuk, hogy címünk: V., Báthory-utca 24. — **Ifj. K. I., Erdősokonya.** Kérését teljesítettük; egyeseknek nem ad a minisztérium, csupán népkönyvtáraknak; a könyvvezetésre vonatkozóan tessék a lezslő közlést elolvasni. — **Ifj. S. Gy., Salföld.** Kérését teljesítettük. — **B. M., Tömörkény.** Kéréséhez hozzájárultunk. — **HONSz, Szegvár.** Készséggel várunk. — **T. J., Csurög.** Mi minden esetben pontosan elküldöttük a lapot; úgy látszik, másutt kallódott el; pótoljuk. — **G. F., Olaszliszka.** Kérését feljegyeztük. — **B. K., Törökszentmiklós.** Levelét megkaptuk, a szívélyes üdvözlöt hasonlóval viszonozzuk. — **K. E., Gógánfa.** Közlünk belőlük.

T R É F Á K

Az álmos gyakornok.

A főnök rajtakapja egyik gyakornokát, amint munkája fölé hajolva mélyen alszik. Nyomban felkelti és rákiabál:

— Maga lusta, hanyag fráter, elsején mehet.

A gyakornok bosszusan visszazól: — *És maga engem ezért kellett fel?*

A néma kanári.

— Kérem, én itt tegnap egy éneklő kanárimadarat vettem, de nem akar énekelni.

— Nem csodálom. *Kinek van ma-napság kedve énekelni?*...

Sorshuzás.

Egy ur éjjel egy sötét utcán keresztül hazafelé tart, amidőn hirtelen elébe toppan két alak; az egyik revolvert szegez és ráordít:

— Két fillért ide, vagy lövök!

Az ur megkönnyebbülve előveszi a pénztárcáját, kivész két fillért, odaadja a pasasnak, de nem állja meg, hogy meg ne kérdezze:

— Kérem szépen, uraságtoknak pont két fillérre van szükségük?

— Igen — hangzik a válasz — *ugyanis sorsot akarunk huzni, hogy kié legyen a pénztárcája és kié az aranyórája.*

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

esik Ó ragyog indok
(o = a)

(Beküldte Csipai Ilonka Csongrádról.)

2. Szórejtvény.

VE VE VE ZÉS ZÉS ZÉS

(Beküldte Csipai Mihály Csongrádról.)

3. Szórejtvény.

M I MIEZ? Z ?

(Beküldte Seres József Kunagótáról.)

4. Szórejtvény.

tü tü karika AB villa

(Beküldte Békési László Zalakoppányból.)

5. Pontrejtvény.

O . v . s . a . a . á . n . p . t

(Beküldte ifj. Ferencz József és ifj. Gusztics János Háromfáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 10-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 4-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Katonás.** 2. Szórejtvény: **Elnémult harangok.** 3. Szórejtvény: **Madárlátta cipő.** 4. Szórejtvény: **Szivárvány.** 5. Szórejtvény: **Kétegyháza.**

Megejtették: Beresnyák Piroška, Csipai Mihály, Vallyon Klári, Gábor Ildikó, Kovács Bálint, Máthé Tóth Gyula, Nemzeti Olvasókör (Karcag), Babcsány József, Szántó István, Baranyay József, Perce Rökus, ifj. Kántor Albert, ifj. Kovács István.

Jutalomkönyvet nyertek: **Beresnyák Piroška (Szendrő), ifj. Kántor Albert (Döge) és Szántó István (Tápiószéle.)**

Az 5-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (10)

A tömegben volt egy kistermetű férfi is, ki nem viselt rendjeleket, de kifogástalan eleganciával és izléssel öltözködött. Egykedvűen szemlélte a fényes színjátékot, anélkül, hogy annak pompája imponált volna neki. Az ő szemében az egész szétesett részleteire, emberekre, egyebekre.

És nem is tisztelte mindegyikét ezeknek az embereknek. Egyesek nevetségesen együgyűek és buták voltak, mások jelentéktelenek, vagy közömbösek. Mindezeket figyelmen kívül hagyta. Voltak azonban olyanok is, kiknek arca erős tapasztalatot, titkos terveket, merész álmokat, gyűlöletet és szenvedélyt árult el.

Egy árnyékból a homlokon, a szem rebbenéséből, a száj körül egyetlen vonásból fel lehet ismerni nemcsak azt, hogy mit gondol az ember, hanem azt is, hogy az élet hullámai hová és merre vetették.

Eppen ezeken vándorolt ide-oda Cardon pillantása. Ha azok szívébe láthatott volna, vajjon milyen titkokat fedezett volna fel?

Észrevette, hogy Koyama gróf miniszter szemei nyugtalanul kutattak a tömegben. A kegyelmes ur nagyon sápadt és zavart volt és keze, mialatt a pezsgőspoharat ajkához emelte, gyengén remegett.

A detektív egy ideig nézte őt, mintha belsejét akarta volna tanulmányozni, anélkül, hogy a másik észrevenné. Egy idő múlva mellé állott.

— Csak nem csekélységet keresi a kegyelmes ur? — kérde.

— Vége, csakhogy itt van! Oh, én teljesen magamon kívül vagyok! Beszélmem kell önnel. Az a bizonyos térkép eltűnt a minisztériumból.

— Elsősorban is nyugodjon meg, kegyelmes uram.

— Nem tudok. Menjünk egy másik szobába.

— Lehetetlen.

— Miért?

— Mert figyelnek bennünket.

— Hogyan? Bennünket? . . . Ki? . . .

— Kérem, ne nézzen olyan rémulten. Az még nem szerencsétlenség, ha szemmel tartanak bennünket.

— De kicsoda?

— Ha én azt tudnám! . . . De sajnos, most még nem is sejtem.

— Akkor honnan tudja, hogy figyelnek bennünket?

— Erre könnyű rájönni. Minden valószínűség mellett szól, hogy az, akit keresünk, itt van ma este. És az egészen természetes, hogy akkor nyitva tartja a szemeit, hogy lássa, mi történik itt. Ha pedig azt látja az illető, hogy a kegyelmes ur láthatóan izgatott állapotban egy férfiba belekarol és egy külön szobába mennek, akkor már rosszat sejt, az pedig nem volna valami előnyös.

— Semmiesetre sem. Azt gondolja, hogy nem tudok magamon eléggé uralkodni? Talán igazza is van. De ez nem is csoda. És ön azt mondja, hogy ez az ember most itt van?

— Igen, ott — válaszolt a detektív és fejével a nagy terem felé intett.

A miniszter hirtelen mozdulattal hátrafordult, de Cardon nevetve tartotta vissza.

— Semmi értelme sincs, hogy kegyelmes uram utána nézzen, mert én nem egy bizonyos személyt értettem. Én ezt csak abból a körülményből következtetem, hogy ma este itt tartózkodik a legnagyobb része azoknak, akik illet egyáltalában elkövethettek. Nincs igazam?

A miniszter a fejéhez kapott és mélyet sóhajtott.

— Ez az eset még megőrjít. Öfelsége személyes jóbarátai közt! Ilyet még csak elgondolni is! Teljesen ki vagyok merülve. Még annyira sem tudtam magamat összeszedni, hogy minisztértársaimmal közöljem ezt az esetet.

— Kegyelmes uram! Várjon ezzel holnap reggelig.

— De miért?

— Több okból.

— Nem merem. Nem viselhetem egyedül a felelősséget. Talán már az éjjel valami helyrehozhatatlan szerencsétlenség történik.

— Nem valószínű.

— Gondolja?

— Egészen bizonyos. Ezt az ügyet olyan mélyen megalapozták, hogy nem játszódhat le ily gyorsan.

Még nem vágnak bele. Ez csak az első jelenet volt.

— Bár csak megőrizne az Isten bennünket a következőktől! De hát nem is sejt, hogy mit jelent ez az egész eset?

— Nem. De nem is olyan könnyű az összefüggést meglátni, ha egyáltalában van összefüggés. Amit azonban emberi elme kitalálhatott, azt egy másik emberi elme is kitalálhatja.

— Vannak tehát reményei?

— Mindenesetre.

— Mit akar most tenni?

— Várni.

— Ölbetett kezekkel?

— Igen, de nyitott szemmel.

Mert minden gonosztevőnek van egy nagy hibája, ez okozza rendszeren a bukásukat, még pedig annál gyorsabban, minél műveltebb a gonosztevő. Ők lebecsülik ellenfelük kutatását, okosságát és erkölcsösségét. Ez utóbbi a legfontosabb. Minden gonosztevő előbb vagy utóbb egy erkölcsös emberrel talál, akivel pedig nem számolt. Belőle hiányzik a tisztesség és becsület. Ha akadna egy erkölcsös gonosztevő, az rettenetes volna. De szerencsére nincs ilyen, tehát remélhetünk.

— De meddig? Mikorra várható, hogy . . .

— Néhány nap, esetleg már néhány óra múlva. Mit tudom én? Kegyelmes uram is biztosan belátja, hogy annak az embernek szándékai, ki ezt a játszmát rendezte, annál világosabbak lesznek, minél közelebb ér céljához. És annál könnyebben elárulja magát. Az eddig történtek mögött még nem tudjuk felfedezni az értelmi szerzőt, pedig mégis csak van valaki, akinek legközelebbi lépése már veszélyesebb lesz reánk, de egyszersmind reá is.

— Attól félek, hogy itt valami nagyon titokzatos dologról van szó, — mondotta a miniszter.

(Folytatjuk.)

MINDEN UJ

ELŐFIZETŐ

a falusi polgár táborát erősíti!

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak február hó 7-én.)

GABONATŐZSDE

Készárúpiac. *Buza:* tiszai 76 kg-os 14.30—14.60, 77-es 14.50—14.90, 78-as 14.70—15.05, 79-es 14.95—15.30, 80-as 15.05—15.50; felsőtiszai és járszági 76 kg-os 13.50—13.65, 77-es 13.65—13.75, 78-as 13.80—13.90, 79-es 14.00—14.10, 80-as 14.10—14.30; fejérmegyei 76 kg-os 13.25—13.40, 77-es 13.40—13.55, 78-as 13.60—13.75, 79-es 13.80—13.95, 80-as 13.95—14.10; dunántúli 76 kg-os 13.20—13.35, 77-es 13.35—13.50, 78-as 13.55—13.70, 79-es 13.75—13.90, 80-as 13.90—14.05; pestvidéki és bűgskai 76 kg-os 13.25—13.40, 77-es 13.40—13.55, 78-as 13.60—13.75, 79-es 13.80—13.95, 80-as 13.95—14.10. *Pestvidéki rozs* 6.50—6.60, egyéb 6.50—6.60; *takarmányárpa,* elsőrendű 9.20—9.50, másodrendű 9.00—9.20, felvidéki sörárpa 10.75—13.25, egyéb 10.00—11.00; *zab,* elsőrendű 9.00—9.25, másodrendű 8.80—8.90; tiszántúli *tengeri* 6.80—6.90, egyéb 6.70—6.80; *korpa* 6.20—6.35; *8-as liszt* 9.10—9.30 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* márciusra 13.50—13.60, májusra 13.92—13.93, *Rozs* márciusra 7.00—7.02, májusra 7.38—7.39, *Tengeri* májusra 7.52—7.53, júliusra 7.92—7.94 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és megkereskedelmi Rt. heti jelentése.) A külföld felé irányuló forgalom az elmúlt héten is igen csekély volt, a belföldi fogyasztók és viszonteladók részéről azonban már határozottan megéledt az érdeklődés. *Lóheremag* iránt ezidőszakra Németségéből semmi érdeklődés sem mutatkozik és ennek megfelelőleg névelges ára csökkent. *Lucerna-mag:* Az elmúlt héten a kínálat nyers árban ismét megerősödött, míg a külföldön csak néhány kisebb tétel talált nyomott árak mellett, elhelyezést. *Tavaszi búkköny* iránt továbbá is élénk érdeklődés mutatkozik, ugyanez áll *fűmagra* és *fűmagkeverékre* vonatkozólag. *Takarmányrépamag:* A belföldi megbízható termés áll a kereslet előterében, prima vetőmagnak is jó kelendősége van. — *A hudepesti áru* és *elértekesde hivatalos jegyzései nyersárúkért, 100 kg-ként, budapesti paritásában:* reepe 25.5—26.5, köles vörös 7.25—7.50; lucerna 98—106; lóhere 72—80; tavaszi búkköny 13.5—14.5; muharmag 11—11.5, lenmag, elsőrendű 29.5—30.5, másodrendű 26.5—27.5; tökmag, elsőrendű 20.5—21, másodrendű 19.5—20; napraforgó fehér 17—18, vegyes 14—14.5; két mák 127—128; borsó; Viktória 13.5—15, expressz 17—22; szárított répaszelet 8.25—8.75; lenese, kismag 26—30, nagy 34—40; bab: szokvány 10—10.25, barna 11—12, gömbölyű fűrj 18—19, hosszú 16—17 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 7.50, borsóhéj 7, borsókorpora 7, buzakonkoly 7.25, konkolydara 8.20, lenmagpogácsa 15.50, napraforgópogácsa 12, reepepogácsa 9.50, rozskonkoly 7.25, rozskorpora 6.30, rozsocska 6.50, rozstakarmányliszt 9.20, szójababpogácsaliszt, nagyban 23, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 25 tökmagpogácsa 17 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4.50—4.75, harmadrendű, csomagolásra 3—4.40, sarjuszéna 3.90, muharszéna 4—4.80, lucernaszéna 7.25—7.50, alomszalma, másodrendű 2.30—3.30 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 40—42, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—42, másfél éves üszök 38—40, másfél éves tinók 35—40, fiatal, friss fejsethén 55—65 fillér kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb 47, középső 38—43, gvenge 25—35, bika, középső 34—36, tehén legjobb 46, középső 28—38, tehén 55—65 fillér kilogrammonként, elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű 78—82, középső 85—88, nehéz 86—88, keresztezett 90 fillér kilogrammonként, elősúlyban.

Borjувásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 70—80, kivételesen 82, másodrendű 62—69, harmadrendű 52—60 fillér kilogrammonként.

Lóvásár. Nehéz igasló 275—350, könnyű igasló 120—230, alarendelt minőségű lovak 45—125, vágólovak 22—140 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő, prima, fiatal, kistogas ürök, páronként 100 kg, vagy azon felüli súlyban 4—42, prima, fiatal bárányok páronként 75—80 kg között 40—42 fillért kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevoással.

Nyersbőr. Marhabőr, súly és minőség szerint, magyar 0.45, tarka 0.55, borjubőr, rövid lábbal 0.90 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes literje 32, lefölözött tej 10—12, tejszín 160—240, tejfél 100—160, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 240—280, szedett vaj 200—240, tehéntúró 50—80, juhtúró 180—240, trappista sajt 160—260, emmentáli sajt 280—400 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Csirke 100—250, tyúk 200—300, káppan 400—450, *Leült baromfi:* hizott lud és ruca 140—180, csirke 160—220, tyúk 120—160, hizott pulyka 120—170, libamáj 300—700 fillér kilogrammonként. *Tojás* darabja 7—12 fillér.

Méz pergetett kilogrammonként 1.20—1.50 pengő.

Zöldszeg. Sárgarépa 10—20, petrezselyem 14—22, zeller 14—26, kalarabé 10—20, karfiol 40—80, vöröshagyma 6—12, fokhagyma 30—70, cékla 8—16, fejéskáposzta 4—10, kelkáposzta 10—20, vöröskáposzta 12—24, fejessaláta, darabja 16—40, torma 50—160, burgonya, őszirózsza 10—14, Ella 8—10, kifli 16—24, champignon gomba 160—300, fekete retek 12—20, hónapos retek csomója 20—50, sütőtök 12—26, sóska 180—300, paraj 100—160 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 0.50—2.40, körte 1—3, dió 1—1.40, gesztenye 0.44—0.60 pengő kilogrammonként.

Bor. *Gyöngyösvén* nagyon csekély kereslet mellett az árak változatlanok. *Hahótón* élénk kínálat mellett kis tételekben 11—12 fokos borok 15 fillérért kelnek el. *Zalatárnokon* kis tételekben 10—11 fokos borok 10 fillér körüli árban cserélnék gazdát. *Szekszárdon* a szeszfőzdek és a helyi, illetőleg környékbeli kereskedelem kommerszborokat fokontként 1.1—1.2 p.-el vásárol. *Balatonfüreden* élénk kínálat és közepes kereslet mellett elkelt 100 hl, 15 fokos 41 fillérért, 140 hl, 14.2 fokos és

52 fillérért. *Tokajhegyalján* 18—20 fillérés ár mellett minimális kereslet mutatkozik.

Fapiac. *Fenyőfában* megindult a bevásárlási tevékenység. *Lombfában* alig van forgalom, csak bükkörökhöz voltak kisebb eladások 20 pengő körüli áron az feladóállomás. *Tüzifa:* Belföldi bükkhasáb 270—280, cserhasáb 230—235, gyertyánhasáb 255—260, akáchasáb 205—210 pengő vagononként, budapesti paritásában. Aprított bükkfa 3.80, vegyes aprított fa 3.10—3.20 pengő házhoz szállítva.

Szesz és szeszitalok. A *szeszárak* változatlanok. *Gyümölesepálinka, türkőpálinka* 2.65—2.270, *seprőpálinka* 2.70, *szivórium*, új nyári 3.70, ónyári áru 4, ókék-áru 5 pengő 10.000 literfokonként, plusz 3 százalék forgalmi adó az termelőállomás. *Borpárlat.* Az exportálásra kerülő borok feljavításához felhasználásra került borpárlat új ára állami ellenőrzés, illeték és forgalmi adóval 33.97 pengő.

Idegen pénzemek vételi és eladási ára február hó 7-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többbe kerül száz darab:* Angol font 1945 (1985), dollár 570.50 (573.50), kanadai dollár 475 (481), hollandi forint 229.35 (230.75), német márká 135.70 (136.60), svájci frank 110.70 (111.40) pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehkorona 16.91 (17.01), szerb dinár 7.50 (8), francia frank 22.30 (22.50), lengyel zloty 63.95 (64.45), román leu 3.40 (3.44), bolgár leva 3.95 (4.25), olasz lira 29.90 (30.20) pengő.

Színarany kilogrammja 5145 (5175). Napoleon-arany darabja 31.30 (31.65) pengő.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, február hó 12-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Abádszalók, Baja, Kunszentmárton, Szeged.

Hétfő, február hó 13-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Dunapataj, Dunavecse, Irsa, Jászapati, Miskolc, Nógrád, Pápóc, Pécsvárad, Pásztó, Rakaca, Sárbogárd, Szeghalom, Veszprém (felsőváros). — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Galambok, Mágocs. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Ózd.

Kedd, február hó 14-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Dunapataj, Dunavecse, Pásztó, Rábacsanak, Baranyaszentlőrinc, Szikszó, Zalaegerszeg. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Borsodnádásd.

Szerda, február hó 15-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Drávafok, Kaba, Lébény, Szekesfehervár, Tiszabercel, Városlőd. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bajna. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Rudabánya. — *Kirakodóvásár:* Mád.

Csütörtök, február hó 16-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Tiszalök. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Baja, Blüssü, Mike.

Péntek, február hó 17-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Csenger, Földeák, Szarvas. **Szombat, február hó 18-án.** *Állat- és kirakodóvásár:* Földeák, Szarvas.

KIADJA:

„FALU“ ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 FEBRUÁR 12—18.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap 12

9: Hírek, kozmetika. **10:** A Pápa Öszentsége koronázási évfordulója alkalmából ünnepi hálaadó istentisztelet a budavári koronázó főtemplomból. **11.15:** Evangélikus istentisztelet. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **Majd:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. Közreműködik Bokor Margit, a drezdai állami opera tagja; (ének); komoly zene. **2:** Gramofonhangverseny; zene, ének; komoly zene. **3:** Lakó Gábor m. kir. kísérletügyi igazgató: „Védekezés a kaliforniai pajzstetű ellen.” **3.45:** 1. Witz Béla pápai kamarás előadása: „A nagy természet a kicsinyek szívében.” **2. Időzerű apróságok. 4.30:** Időjelzés, időjárásjelentés. **Utána:** Kurina Simi cigányzenekari hangversenye. **5.45:** Vidám est. Közreműködik Sándor Mária, Fehér Lili, Pál Erzs, Fedák Sári, Neményi Lili, Rátkai Márton, Fekete Pál, Sarkadi Aladár, Fenyő Árpád, Peti Sándor, Nádor Jenő, Gyergyai István, László Miklós, Gózon Gyula, Komlós Vilmos, Vadnai László, Pártos Gusztáv, Pethes Sándor, Gárdonyi Lajos és Magyar Imre cigányzenekara. **7.45:** „Mennyei csoport.” Elbeszélés. Irta Móricz Zsigmond. **8.15:** Wagner-hangverseny a zeneszerző halálának 50-ik évfordulója alkalmából; komoly zene; zenekar és ének. Szünetben kb. **9:** Emlékezés Wagnerről. Elmondja Papp Viktor. **A hangverseny után:** Időjelzés, sport- és ügélőversenyeredmények. **Majd:** Az Ostende Jazz zenekar és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházából Kalmár Pál énekszámával; tánczene, operetttrészetek, magyar dalok.

Hétfő 13

9.15: Szalonzenekari hangverseny; szóragoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vízállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Hangverseny; hárfa, ének és zongora; komoly zene, magyar dalok, táncdalok. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és

vízállásjelentés. **1.30:** Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. Kmetykó János: „Bemutató tanítás 11 éves fiúk részére.” **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákfelőrája. **4:** Aszszonyok tanácsadója. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „A 326. számú ajánlott.” Elbeszélés. Irta Mariancsis Imre. **5.30:** Kőczé Gyula cigányzenekari hangversenye. **6.30:** Német nyelvtanítás. **7:** Bónyi Adorján felolvasása. **7.30:** A Filharmóniai Társaság hangversenye; komoly zene. Utána kb. **10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** A Mándits jazz zenekar hangversenye, Vajda Károly énekszámával; táncdalok. **11.15:** Horváth Loránd dr. angolnyelvi előadása. **Majd:** Károlyi Árpád cigányzenekari hangversenye.

Kedd 14

9.15: Hírek. **9.45:** Apponyi Albert gróf temetési gyászünnepének közvetítése. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés, vízállásjelentés. **Utána:** A rádió házikvintettjének hangversenye; komoly zene. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Emberek az autó előtt.” Csizmadia István felolvasása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye; komoly és könnyebb zene. **6:** „Az újságkiadásról.” Baranyai Lajos előadása. **6.30:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Lohengrin.” Dalmü 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Wagner Richard. **Az I. felvonás után:** Időjelzés, hírek. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. **Majd:** Magyar Imre cigányzenekari hangversenye.

Szerda 15

9.15: Hangverseny; ének, zongora, gordonka; komoly zene és dalok. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vízállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** A Szervánszky szalonzenekar hangversenye; szóragoztató zene. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákfelőrája. **4:** „Apróságok egy nagy hadvezérről.” Jónás Károly előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Az Operaház tagjaiból

alakult zenekar Schubert-hangversenye; komoly zene. **6.10:** Olasz nyelvoktatás. **6.30:** Magyar nóták két zongorán. Előadja Paksy Jenő dr. és Kárpáthy Zoltán dr. **7.20:** „Szerelem és házasság.” Porzolt Kálmán előadása. **7.45:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye; komoly zene. Ezt a közvetítést a zágrábi rádióállomás is átveszi! Utána kb. **9.45:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Gramofonhangverseny; operettrészletek, hangosfilm-részletek, táncdalok; ének és zene. Közben **10.45:** A Magyar Cserkészszövetség lengyelnyelvű előadása.

C s ü t ö r t ö k 16

9.15: Az Állástalan Zenészek Szimfónikuszenekarának hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** A rádió házikvintettjének hangversenye; komoly és könnyebb zene. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Messala”. Elbeszélés. Irta Demeter Géza. **4.45:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **5:** Jeszenszky Árpád előadása: „Gyümölcsfavédelem”. **5.30:** Gramofonhangverseny; operáriák, operettrészletek. **6:** Cholnoky Jenő dr. előadása. **6.30:** Bura Sándor cigányzenekari hangversenye. **7.15:** „Készül a film.” Helyszíni közvetítés a Pedagógiai Filmgyárból. **8:** A Mándits szalonzenekar hangversenye; szórakoztató zene. **8.45:** Időjelzés, hírek. **9:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye; komoly zene. **Utána:** Időjárásjelentés. **10.30:** Jávor Sándor jazzzenekarának hangversenye Varsányi Rudolf énekszámáival; táncdalok. **11.30:** Bodrics Béla cigányzenekari hangversenye.

P é n t e k 17

9.15: Gramofonhangverseny; operáriák, műdalok, magyar dalok, táncdalok; ének, zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Az államrendőrség zenekarának hangversenye; könnyű muzsika. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. Szukováthy Imre dr. előadása. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió

diákkézfőrája. **4:** „Simonka.” Elbeszélés. Irta Lőrinczy György. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Csorba Dezső cigányzenekari hangversenye. **5.40:** „Híres emberekkel szemtől-szembe.” Megyery Ella előadása. **6.05:** A Zeneművészeti Főiskola hegedűművészsképző növendékeinek hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből; komoly zene. **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Mignon.” Dalmü 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Thomas. **Az I. felvonás után:** A rádió külügyi negyedőrája. **A II. felvonás után:** Időjelzés, hírek. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. **Majd:** Bura Károly cigányzenekari hangversenye.

S z o m b a t 18

9.15: A Mándits szalonzenekar hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Csiki Benő cigányzenekari hangversenye. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** A Rádió Élet gyermekjátósó órája. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Operettrészletek. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. **6.15:** Rádió amatőr posta. **6.45:** A Telefongyári Dalkör hangversenye; magyar és külföldi szerzők karénekel. **7.30:** Elbeszélés. Irta Földi Mihály. **8:** Vigjáték-előadás a Studióból. „A Noszty-fiu esete Tóth Mariával.” Vigjáték 4 felvonásban. Mikszáth Kálmán regénye után írta Harsányi Zsolt. **Utána:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Horváth Rezső cigányzenekari hangversenye. **11.45-től 1 óráig:** Jan & Patrik Hoffmann jazz zenekar hangversenye; táncdalok.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, február hó 12-én, délután 3 órától 3.45-ig: Gramofonhangverseny; táncdalok, magyar dalok.

CSÜTÖRTÖK, február hó 16-án, délután 5 órától 5.30-ig: Gramofonhangverseny; komoly zene, magyar dalok.

SZOMBAT, február hó 18-án, délután 6.15-kor: Gramofonhangverseny; táncdalok. **Utána:** „A hét eseményei.”

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7.